

Møteinnkalling

Utvalg: Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested: Meyergården Rana
Dato: 14.09.2018
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 755 47981. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Vel møtt til styremøte og befaring i Rana / Røddøy 13. og 14. september 2018.

Befaring 13. september 2018:

10:00 – Oppmøte på Røssvoll Flyplass – Helikopterbefaring i utvidelsesområdet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Melfjorden landskapsvernområde.

20:00 – Middag på Meyergården hotell

Styremøte 14. september 2018

09:00 – Styremøtet begynner

09:00 – 10:30 – Orienteringer:

- NINA: Sårbarhetsanalyse i Junkerdal nasjonalpark
- Mattilsynet: CWD-smitte

10:30 – Beinstrekk før styresakene

11:30 – Lunsj

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 31/2018	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 32/2018	Delegerte saker		2003/577
DS 33/2018	Endring av vilkår - Dispensasjon til helikopterflyging til Bjøllåvasstua - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Bodø og Omegn turistforening		2015/7970
DS 34/2018	Dispensasjon helikoptertransport i forbindelse med restaurering av Steinstua ved Nordre Bj.vatn - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog		2018/5264
DS 35/2018	Sjunkhatten nasjonalpark - Dispensasjon til droneflyving i forbindelse med forskning - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet		2018/3540
DS 36/2018	* Dispensasjon for utplassering av jervbås på Tjernfjellet, Junkerdalsura naturreservat - Jaktlaget Jervejegeran v/ Stein Halvorsen		2015/7367
DS 37/2018	Sjunkhatten nasjonalpark - Dispensasjon til frakt av stolper - Indre Salten energi		2016/4531
ST 33/2018	Referatsaker		2003/577
RS 19/2018	Vedrørende deres spørsmål - Alf Kristiansen		2016/9066
RS 20/2018	Referat fra oppstartsmøte i referansegruppa for besøksstrategien til Sjunkehatten nasjonalpark		2016/8739
RS 21/2018	Hogge grantrær med store maskiner og fly dem borte med helikopter.		2016/8388
RS 22/2018	SV: Junkerdalsura og fjerning av gran		2016/8388
RS 23/2018	Rapport 2018 - Skjøtselsprosjekt Junkerdalsura naturreservat		2016/8388
ST 34/2018	Søknad om utvidelse av hytte og platting ved Gåsvatn - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Viggo Skogmo v. Bjørn Skogmo		2015/1258
ST 35/2018	Forhåndsvarsel - mulig krav om retting av ulovlig oppført platting. Gåsvatnan landskapsvernområde, Bodø kommune.		2006/1894
ST 36/2018	Søknad om tillatelse til etablering av 22 kv-kabelanlegg og nettstasjon - Saltfjellet		2018/5570

	landskapsvernområde - Helgeland Kraft Nett AS	
ST 37/2018	Sjunkhatten nasjonalpark - Status veien til Hola og veien videre	2014/5230
ST 38/2018	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om bygging av båtutsett ved Rosna - Sulitjelma jeger- og fiskeforening	2016/2462
ST 39/2018	Søknad om dispensasjon - Oppføring av redskapsbu på Bredek - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF	2013/8154
ST 40/2018	Utkast til besøksstrategi for Sjunkehatten nasjonalpark	2016/8739
ST 41/2018	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om flyging med drone - Bodø og omegn turistforening	2018/3842
ST 42/2018	Søknad om helikoptertransport i forbindelse med uttransport av skutt elg - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF v. Lars Movik	2018/5279
ST 43/2018	MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Jon-Anders Kuhmunen. Bygging av elementlavo ved Hessihompvatnet.	2017/7621
ST 44/2018	Spørsmål/Svar	2003/577

Alle sakene som ble behandlet på delegert myndighet hadde positivt utfall.

* Forlengelse av dispensasjonsperiode. Jervebåsen står i et prioritert jerveområde, og for kommende jakt sesong vil det ikke være åpnet for jakt i dette området. Jervebåsen bør egentlig fjernes, men dette må gjøres på vinterføre, derfor får båsen stå til førstkomende vinter.

ST 32/2018 Delegerte saker

DS 33/2018 Endring av vilkår - Dispensasjon til helikopterflyging til Bjøllåvasstua - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Bodø og Omegn turistforening

DS 34/2018 Dispensasjon helikoptertransport i forbindelse med restaurering av Steinstua ved Nordre Bj.vatn - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog

DS 35/2018 Sjunkhatten nasjonalpark - Dispensasjon til droneflyving i forbindelse med forskning - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet

DS 36/2018 Dispensasjon for utplassering av jervbås på Tjernfjellet, Junkerdalsura naturreservat - Jaktlaget Jervejegeran v/ Stein Halvorsen

DS 37/2018 Sjunkhatten nasjonalpark - Dispensasjon til frakt av stolper - Indre Salten energi

ST 33/2018 Referatsaker

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47 75 54 79 82
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Alf Kristiansen
Røsvik
8220 RØSVIK

Saksbehandler Ronny Skansen

Vår ref. 2016/9066

Deres ref.

Dato 05.07.2018

Vedrørende deres spørsmål - Alf Kristiansen

Hei

Det vises til ditt spørsmål/søknad i brev datert 26.06.18. Slik vi oppfatter ditt spørsmål så gjelder dette om å ta ut areal av nasjonalparken, altså en grenseendring. Vi legger derfor med samme svar som vi sendte til deg i fjor på samme spørsmål. Dette er som du kan se av brevet datert 20.11.2017 ikke vi som forvaltningsmyndighet rette instans å svare på. Ber deg derfor om å sende din henvendelse til Miljødirektoratet.

Hvis noe er uklart ta kontakt med undertegnede. Telefon 40035630.

Med hilsen

Ronny Skansen
nasjonalparkforvalter

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

- 1 Svar på spørsmål - Alf Kristiansen datert 20.11.2017
- 2 Søknad om dispensasjon fra verneforskriften - Sjunkhatten - Sjunkfjorden - Alf Kristiansen datert 26.06.2018

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ

Nasjonalpark	Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Låhko, Sjunkhatten og Rago
Naturreservat	Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura
Landskapsvernområde	Saltfjellet og Gåsvatnan

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Postadresse
c/o Fylkesmannen i Nordland
Postboks 1405
8002 Bodø

Besøksadresse
Storjord
8255 Røklund

Kontakt
Sentralbord: +47 75 53 15 00
Direkte: +47
fmnopost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/midtre-nordland

Se mottakerliste

Saksbehandler Inge Sollund Ingvaldsen

Vår ref. 2016/8739

Deres ref. «REF»

Dato 01.06.2018

Referat fra innledende møte i referansegruppa for besøksstrategien til Sjunkhatten nasjonalpark

Tilstede:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ved Inge Sollund Ingvaldsen
Midtre Nordland nasjonalparkstyre/Besøksenter nasjonalpark Nordland ved Sigrid Elise Lium
Midtre Nordland nasjonalparkstyre ved Sverre Hagen
Statskog Fjelltjenesten / Statskog SF ved Tore Veisetaune
Sørfold kommune ved Gerd Bente Jakobsen
Sørfold kommune ved Line Hansen
Fauske og Sørfold jeger og fiskeriforening ved John Åge Hansen
Forum for natur og friluftsliv Nordland ved Gisle Sæterhaug
Øvre Valnesfjord grunneierlag ved Asgeir Jordbru
Salten friluftsråd ved Annette Digermul Hals
Bodømarkas venner ved Helge Jarl
Bodø og omegn turistforening ved Terje Øiesvold

Referent: Sigrid Elise Lium

Dagsorden:

Hva er en besøksstrategi og hvorfor trenger vi denne?
Fylkesdelsplan Sjunkan-Misten
Verneforskrift og forvaltningsplan Sjunkhatten nasjonalpark
Oppsummering og veien videre

Hva er en besøksstrategi og hvorfor trenger vi denne?

Sekretariatsleder i Midtre Nordland nasjonalparkstyre presenterte bakgrunnen for arbeidet med å lage besøksstrategier. Han viste til den nye merkevaren «Norges nasjonalparker» (<http://designmanual.norgesnasjonalparker.no/>), nasjonale og regionale målsettinger for reiselivet.

I Stortingsmelding 19 (2016-2017) står det: «Regjeringen er opptatt av at nasjonalparkene og andre store verneområder skal bidra til lokal verdiskapning innenfor rammene av det enkelte verneområdet. Bærekraftig bruk til reiseliv kan i mange tilfeller utøves i verneområdene uten at det kommer i konflikt med vernet». Videre står det: «I april 2015 lanserte Klima- og miljødepartementet en merkevarestrategi for norske nasjonalparker. Med denne strategien ønsker regjeringen å legge til rette for å få flere besøkende inn i nasjonalparkene der naturen tåler det. En god besøksforvaltning, besøksstrategier og kunnskap om verneverdier og tålegrenser vil bidra til at nasjonalparkene og andre verneområde blir attraktive besøksmål

Nasjonalpark	Saltfjellet-Svartisen, Junkerdal, Låhko, Sjunkhatten og Rago
Naturreservat	Blakkådalen, Storlia, Dypen, Semska-Stødi, Langvassdalen-Ruffedalen, Stor-Graddis og Junkerdalsura
Landskapsvernområde	Saltfjellet og Gåsvatnan

samtidig som verneverdiene ivaretas». Arbeidet med besøksstrategier handler om å være i forkant av et økt trykk på og besøk til våre nasjonalparker. Utenlandske turister kommer til Norge, og især Nord-Norge for å oppleve natur. Nasjonalparkene er ofte viktige og sentrale reisemål. Ved økt satsning på turisme vil det komme flere besøkende uavhengig av om vi som forvaltning, kommune, frivillig organisasjon, grunneier eller reindrift vil det eller ikke. Dette er en nasjonal satsning og Norge er stadig mer populært reisemål.

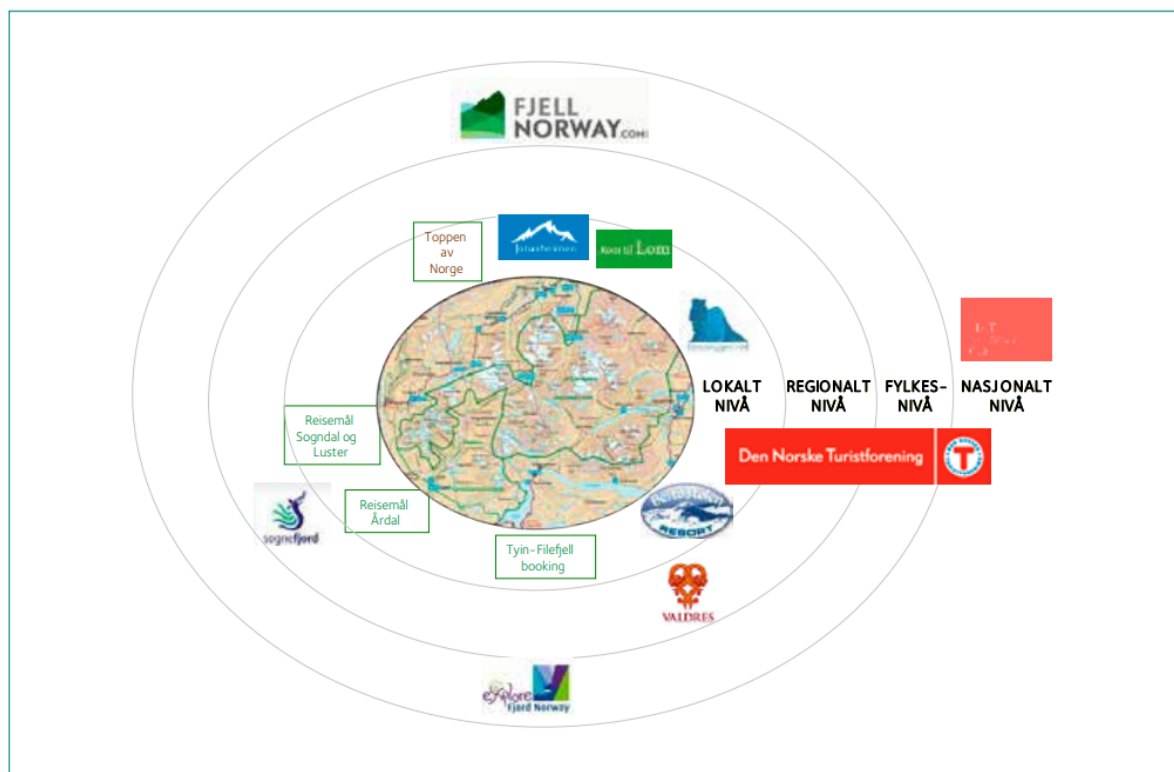
Besøksforvaltning har forvaltninga drevet med i alle år: klopplagt stier, bygd bruer, laget parkeringsareal, satt opp informasjonstavler. Dette har vært gjort ved behov, og gjerne i etterkant av en uønsket slitasje på naturen, som regel i samarbeid med andre aktører. I besøksstrategiarbeidet skal man være fremtidsrettet og se hvilke behov som kommer, slik at verneverdier ikke går tapt før man rekker å sette inn tiltak. En strategi kan også si noe om andre type tiltak utover de fysiske tilretteleggingsbehovene, for eksempel dialogmøter, konferanser, informasjon og nettsider.

I 2015 fattet Midtre Nordland nasjonalparkstyre et oppstartsvedtak som sier: «Midtre Nordland nasjonalparkstyre ønsker en besøksstrategi som legger til rette for økt besøk i nasjonalparkene der naturverdiene og hensynet til reindrifta blir ivaretatt. Enkelt friluftsliv skal være utgangspunktet for besøket». Her har styret valgt å trekke inn reindrifta utover det som står i stortingsmelding 19.

Besøksstrategiene skal bygges på kunnskap om verneverdier, lokal verdiskapning/ reiseliv og brukerne. Nasjonalparkforvaltninga har god kunnskap om verneverdiene, men fagrapporter og den kunnskapen som finnes må sammenstilles. Reiselivet er noe forvaltninga nesten ikke har forholdt seg til tidligere. Det skal lages en reiselivsanalyse som sier noe hvilke reiselivsbedrifter som finnes i nærområdet til nasjonalparken. Sigrid Elise Lium skal gjennomføre reiselivsanalysen. Under er en tabell og figur hentet fra Miljødirektoratets veileder M415 om besøksforvaltning i norske verneområder som beskriver dette arbeidet.

Tabell 1: Analysen av tilbydersida skal inneholde:

Forhold som skal vurderes:	Hvor finner du informasjon om dette?
Organisasjonskart som viser reiselivsorganisasjoner og bedriftssammenslutninger rundt nasjonalparken på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.	Dialog med landsdelsselskaper, destinasjonsselskaper/reiselivslag, kommune
Sentrale reiselivsbedrifter og deres aktiviteter, prosjekter og planer knyttet til nasjonalparken.	Dialog med landsdelsselskaper, destinasjonsselskaper/reiselivslag, sentrale enkeltbedrifter, forretningsplaner, brosjyremateriell
Kunnskap om reiselivsstrategier, regionale planer, prosjekter etc. med målsettinger og tiltak som berører nasjonalparken.	Dialog med landsdelsselskaper, destinasjonsselskaper/reiselivslag, kommune, fylkeskommune, Innovasjon Norge, planverk

Figur 1 Nasjonalparken i sentrum. Reiselivsbedriftene skal plasseres ut i fra hvilken sirkel de er i. Figur hentet fra Miljødirektoratets veileder M415

Midtre Nordland nasjonalparkstyre gjennomførte sommeren og høsten 2017 brukerundersøkelser for tre av sine nasjonalparker. Disse ble analysert og rapportert av Norsk institutt for naturforskning vinteren 2018. I dialog med Miljødirektoratet/SNO ble det konkludert med at det ikke var behov med en brukerundersøkelse for Sjunghatten i denne omgang.. Det anbefales at et av tiltakene i besøksstrategien er å få gjennomført brukerundersøkelser i nasjonalparken, der det vurderes behov for å se på brukerne sommer og vinterstid.

Målet med besøksstrategien er å gi best mulig gevinst på de tre grunnpilarene: verneverdier, besøkende og lokal verdiskapning. Besøksstrategien skal gjøre naturopplevelsen bedre for den besøkende, den skal legge til rette for lokal verdiskapning i kommunene i og rundt nasjonalparken. Oppnår man dette så er det også stor sansynlighet for at folks syn på naturvern og forståelse for vernet blir bedre. Besøksstrategien har da bidratt til økt aksept for vernet, og verneverdiene vil stå sterkere i fremtida.

I fremdriftsplan som ble oversendt sammen med invitasjon til å sitte i referansegruppa er det definert flere ulike mål for besøksstrategien. Sammen med fremdriftsplan og prosjektorganisering ble disse målene presentert i møtet.

Innspill fra referansegruppa:

I arbeidet med besøksstrategien må man ikke glemme lokal bruk og norske turister. Det er lett at det blir for mye fokus på den utenlandske turisten. Den norske turisten vil være mer lik de lokale brukerne med tanke på kultur for bruk av naturen og friluftserfaringer, mens den

utenlandske turisten har andre forutsetninger og ofte ulik turkultur. Ti-på-topp har vært en pådriver for å øke besøket i Sjunkhatten nasjonalpark. Det er viktig å ha en god dialog og godt samarbeid med ti-på-topp, spesielt for å unngå slitasje på de mest sårbare toppene.

Tiltakene i besøksstrategiene kan, og bør, være sesongbetont i form av sommer- og vintertiltak. Ved hovedinnfallsporten i Øvre Valnesfjorden vil det være stor forskjell på sommer og vinterbruk med tanke på negativ påvirkning på verneverdiene. På våren/forsommeren er dette området svært viktig for våtmarksfugl. Disse artene vil ikke være i området på vinteren, noe som tilsier at man kan tåle langt mer besøk vinterstid enn sommertid. Slik også tilfellet er i dag.

Verneverdiene kan i mange tilfeller være en av grunnene til at folk kommer til nasjonalparken. Det er viktig å ta vare på disse for å ikke «sage av grenen vi sitter på». Skade på naturmiljø kan være mer enn slitasje: forstyrrelse, forsypling, o.l. Slitasje kan dessuten gå på mer enn naturmiljø, også lokalbefolkning og små samfunn vil kunne oppleve slitasje av økt trafikk i korte perioder på året.

I besøksstrategien er det et poeng at man definerer hvor innfallsporten til nasjonalparken begynner, og samtidig sier noe om hvor besøksstrategien begynner. I Miljødirektoratets veileder M417: Innfallsporter, beskrives innfallsporten som «summen av utendørs tilrettelegging». Informasjon, utsikt eller aktiviteter i randsonen kan i mange tilfeller utgjøre en fullverdig innfallsport. Innfallsportene vil i de fleste tilfeller tilrettelegges utenfor vernegrensa.

Det er viktig at det i arbeidet med innfallsporter avklares hvordan drift, ansvar og vedlikehold skal fordeles på de ulike aktørene. I Norge er det relativt lett å få tak i investeringsmidler til å bygge både utedo og arktitekttegnete rasteplasser, men når det kommer til driftsmidler er det langt vanskeligere å få på plass finansiering.

Fylkesdelplan for Sjunkan-Misten

Fylkesdelplan for Sjunkan-Misten ble presentert og diskutert. Denne fylkesdelplanen inneholder en del av de tiltakene som man ser for seg å ha med i en tiltaksplan i besøksstrategien. Dette må likevel sees i sammenheng med formålet med de to ulike planene/strategiene. Der fylkesdelplanen først og fremst er rettet mot lokale brukere, med spesielt fokus på barn, er besøksstrategien tenkt å være for alle brukerne, også turistmassene som forventes å komme i tiden fremover.

I fylkesdelplan er det definert én hovedinnfallsport for hver kommune: Vatnlia, Fridalen og Røsvik. Disse skal ha stor grad av tilrettelegging. Man må derfor være sikker på at hovedinnfallsportene som er definert i fylkesdelplanen er egnet til å forankres i besøksstrategien for Sjunkhatten. I Bodø har kommunestyret vedtatt å endre hovedinnfallsport til Heia ved Soløyvatnet istedenfor Vatnlia.

Fylkesdelplan for Sjunkan-Misten finner dere her: [https://www.nfk.no/byromseminar-nordland/f/p35/i8db6e22c-d929-435a-b148-64af78343245/fylkesdelplan_sjunkan-misten_-_oppdatert_2013\(1\).pdf](https://www.nfk.no/byromseminar-nordland/f/p35/i8db6e22c-d929-435a-b148-64af78343245/fylkesdelplan_sjunkan-misten_-_oppdatert_2013(1).pdf)

Innspill fra referansegruppa:

Forvaltninga må være mer «på» for å få videreført arbeidet med fylkesdelplan for Sjunkan-Misten. Man må se denne fylkesdelplanen i sammenheng med besøksstrategi.

Statskog begynner å bli utålmodig med at det ikke skjer noe på de definerte hovedinnfallsportene til Sjunkhatten. Dersom det ikke blir fortgang i prosessen kommer de på eget initiativ til å bygge informasjonspunkt. De har et sterkt behov for å informere om sine tilbud, spesielt jakt-og fiskemuligheter i området.

For mange sitter på gjerdet å venter på at noe skal skje i forbindelse med fylkesdelplan. Økt samarbeid og samhandling kan være med på å få fortgang i prosessene. Det er viktig at alle tar lærdom i erfaringene med den første prosjektlederstillinga, og ser på hva som kan gjøres annerledes dersom den utlyses på nytt.

Referansegruppa understreket flere ganger under møtet at det må legges vekt på hovedinnfallsportene og få disse på plass snarest.

Verneforskrift og forvaltningsplan for Sjunkhatten nasjonalpark

Verneforskrifta for Sjunkhatten nasjonalpark ble presentert med spesielt fokus på kapitlene om landskap og ferdsel, da disse er mest relevante i arbeidet med besøksstrategien.

Avslutningsvis var det en gjennomgang av forvaltningsplan for Sjunkhatten og relevante kart som er vedlagt i denne. Forvaltningsplanen ble påbegynt av Fylkesmannen i Nordland (før ny forvaltningsordning) og avsluttet av Midtre Nordland nasjonalparkstyre januar 2012. Forvaltningsplanen utdyper og konkretiserer verneforskrifta, for å gi forutsigbarhet om spørsmål i forvaltninga av nasjonalparken. Forvaltningsplanen foreslår også tiltak og aktiviteter i verneområdet, den er ikke juridisk bindende men retningsgivende. En del av det som står i dagens forvaltningsplan vil være retningsgivende også for besøksstrategien, og dersom noe av innholdet i forvaltningsplanen skal endres må dette gjøres i forbindelse med revisjon av forvaltningsplanen.

Det er et paradoks at området i Øvre Valnesfjord har blitt vurdert som den best egna innfallsporten i Fauske kommune, da det er her man finner de mest sårbare naturkvalitetene i nasjonalparken og området er nært reindriftas kalvingsland. Dette vil bli en utfordring i forbindelse med besøkforvaltning ved og rundt hovedinnfallsporten i Fridalen. Det ble presisert at det er viktig at referansegruppa er bevisst i forhold til dette når videre tiltak skal vurderes.

Her finner dere verneforskrift og forvaltningsplan (i tillegg til annen relevant informasjon):
<http://faktaark.naturbase.no/Vern?id=VV00002858>

Forvaltningsplanen finnes også i trykt opplag som fåes ved henvendelse til Nordland nasjonalparksenter.

Oppsummering og veien videre

Nytt møte før 25. september 2018. Til dette møtet skal det foreligge et utkast/skjelett til besøksstrategi.

Innspill fra referansegruppa:

Ta utgangspunkt i de definerte hovedinnfallsportene.

Besøksstrategien må ta høyde for ulike type brukere og at disse krever ulike tilrettelegging, informasjon og andre tiltak. Det kan være busslaster med turister, fjellvandrere, båtbrukere, barnefamilier på tur og spesielt for Fridalen: folk med funksjonsnedsettelse. Det er viktig å skille mellom lokal bruk og besøkende. Fokuset på «Barnas nasjonalpark» må ikke glemmes i arbeidet med besøksstrategi, og tilrettelegging mot barn, unge og småbarnsfamilier vil i mange tilfeller være tilrettelegging som rettes mot «alle» (lettgått, korte turer, informasjon, bålplasser, gapahuker, o.l.). Bodømarkas venner har hatt god erfaring med at barnefamilier tar i bruk deres tilrettelegging i bymarka.

I Sjunghatten bør man se nærmere på hvordan vi i forvaltninga skal forholde oss til det «ekstreme friluftslivet», som blir stadig mer populært å utøve i norsk natur.

Det kom et innspill fra referansegruppa om at det bør vurderes om Stein Haugen og Stimuliprojektet bør inviteres til å delta i referansegruppa. Det bør også vurderes om Aviaja Kleist bør delta som Bodø kommunes representant da hun har jobbet tett opp mot fylkesdelplan.

Med hilsen

Inge Sollund Ingvaldsen
sekretariatsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Mottakerliste:

Fauske og Sørfold saueholdsforening	Tverråveien 32	8218	FAUSKE
Nordnorsk reiseliv	Tollbugata 13	8006	BODØ
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Salten friluftsråd	Postboks 915	8001	BODØ
Fauske og Sørfold jeger- og fiskeforening		8232	STRAUMEN
Bodømarkas venner	Postboks 889	8001	BODØ
Sørfold kommune	Rådhuset	8226	Straumen
Besøksenter nasjonalpark Nordland	Storjord	8255	RØKLAND
Forum for natur og friluftsliv	Eiaveien 5	8208	FAUSKE
Sjunghatten leirskole	Vatnlia	8050	TVERLANDET
Valnesfjord helsesportsenter	Østerkløftveien 249	8215	VALNESFJORD
Statskog Fjelltjenesten avd. Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Visit Bodø	Tollbugata 13	8006	BODØ
Øvre Valnesfjord grunneierlag	Østerkløft	8215	VALNESFJORD
Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Duokta reinbeitedistrikt v/ Mats Pavall	Holtanveien 620	8219	FAUSKE
Albmi Adventures	Leiråmo	8114	TOLLÅ
Midtre Nordland Nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ

Sørfold kommune
Røsvik båtforening
Fauske kommune
Ramsalten Våtmarkssenter
Nordland fylkeskommune
Tverlandsmarkas venner
Bodø jeger- og fiskeforening

Rådhuset

Postboks 93
Zahlfjøsén As
Fylkeshuset
Postboks 125

8226	Straumen
8201	Fauske
8093	KJERRINGØY
8048	BODØ
8058	TVERLANDET
8001	BODØ

Kopi til:
Geir Waage
Sverre Hagen
Astrid Tove Olsen
Ronny Skansen
Kjell Magne Johansen
Lars Evjenth
Inga-Lill Sundset

Fra: Carsten Lüdemann[carsten.ludemann@usn.no]

Dato: 23.08.2018 17:37:32

Til: Etnestad, Hanne

Tittel: hogge grantrær med store maskiner og fly dem borte med helikopter.

Hei Hanne.

Har nettopp lest artikkelen om hva som skjer for tiden i Junkerdalsura naturreservat med tanke på å fjerne gran trær med helikopter.

Jeg ser også en del store maskiner som driver å hogge skogen.

Har du noen gang tenkt hva slags påvirkning denne aksjonen har på både det lokale fauna og flora samt klimaet? Det settes uhyre store mengder CO2 fri med helikopter og de store maskiner. I tillegg ødelegges med hogstmaskiner skogbunn . Gjennom lyden av maskinene skremmes mange dyr.

Er det verdt det – pga. av noen grantrær?

Diskusjonen om hva som er «naturlig» og ikke naturlig blir for meg til en surrealistisk diskusjon. Nettopp gjennom sånne aksjoner bidrar vi til klimaforandringer – som da igjen prøves å bekjempes med store menneskelige aksjoner. Vi må ikke undre oss når plutselig østers «invaderer» kyster i Skandinavia, eller nype tar seg tilbake hvor de en gang har vært «hjemelig» i skjærgården siden det er mindre sauedrift, eller at det kommer fiskearter fra Middelhavet i nordligere strøk.

Nå kan du si at gran trær har blitt plantet av mennesker – men skal vi nå begynne å gjøre alle menneske skapte «aksjoner» tilbake for å sette noe i sitt «opprinnelige» tilstand (da må vi spørre oss hva er egentlig den «opprinnelige» tilstand) – mens vi samtidig bidrar til enda mer omveltninger i planetens klima og mangfold?

Jeg forventer ikke svar, vil bare meddele deg at jeg syns sånne aksjoner er helt overflødig, meningsløs og kontraproduktiv.

Om dette måtte virkelig skje – så hent deg noen virkelige lumberjacks med øks og sag som feller trærne og noen med hest som kan drar de bort til dalen. Det hadde vært en «miljøvennlig» måte.

Det bør heller sette ressurser inn i å verne områder for enhver menneskelig innslag og for å stoppe øyeblikkelig det som virkelig bidrar til klimaforandringer og forsøppling og forgifting av både land og vann og luft...

*Solrik hilsen
Kind regards
Sonnige Grüsse*

Carsten Lüdemann

—

Assistant Professor BYGG

Dipl. Ing. Architect

Faculty of Technology, Natural Sciences and Maritime Sciences

Department of Process, Energy and Environmental Technology

Tel: +47 35 57 52 07

carsten.ludemann@usn.no

www.usn.no

USN **University of
South-Eastern Norway**

Fra: Etnestad, Hanne[fmnohet@fylkesmannen.no]

Dato: 24.08.2018 13:12:00

Til: 'Ola Njå Bertelsen'

Tittel: SV: Junkerdalsura og fjerning av gran

Det er mange meninger om hvordan vi skal gjøre dette arbeidet, fra kun å legge all grana ned, til at en traktorvei nord for naturreservatet skal utbedres og utvides opp mot området og lange kjøretraseer på frossen og snødekt mark skal etableres. Granfeltene innenfor verneområdet er veldig variert både i tetthet og størrelse, fra felt med kun gran til felt med mye innblanding av lauv og furu, mye smågran og mange åpne områder. Det er langt og bratt opp fra bilvei og opp til feltene og det er et populært turområde. Arbeidet med å fjerne grana skal også gjøres med minst mulig inngrep i terrenget og ødeleggelse av vegetasjon. Helikopter-prosjektet er en prøve for å få erfaring med hvordan dette fungerer og for å få ut en del av tømmeret slik at det kan nyttes. Det er kun en liten del av et stort felt med gran innenfor naturreservatet som nå flys ut, og dette er et område hvor det stod en del stor gran. Flising eller brenning oppe i feltet krever vel at fliser og hogstmaskin må komme seg opp i feltet, og det er mulig kun med helikopter slik forholdene er. Hva med mulighet for å fly opp hogstmaskin? Når det gjelder brenning er Storjord et veldig tørt område og oppe i granfeltene er det lite tilgang på vatn.

1

mvh

Hanne Etnestad

nasjonalparkforvalter

Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Tlf.nr: 75547980 / 91622006

Epost: fmnohet@fylkesmannen.no

For mer informasjon om Midtre Nordland nasjonalparkstyre

<http://www.nasjonalparkstyre.no/no/Midtre-Nordland/>

Fra: Ola Njå Bertelsen <olanjaa@gmail.com>

Sendt: torsdag 23. august 2018 09:17

Til: Etnestad, Hanne <fmnohet@fylkesmannen.no>

Emne: Junkerdalsura og fjerning av gran

Hei Hanne.

Jeg leste nettopp en artikkel på NRK om at dere flyr ut gran.

Jeg klarer ikke holde meg men må spørre om hvorfor dere flyr ut grana i stede for å brenne den eller flise den på

stedet? Jeg driver med skog på vestlandet og med de prisene som er på tømmer så tenkte jeg at det burde være mulig å gjøre dette rimeligere med samme effekt i naturreservatet slik at all uønsket gran kan fjernes. Jeg antar nesten at det må være andre hensyn som gjør det nødvendig?

Vennlig hilsen
Ola Njå Bertelsen

Skjøtselsprosjekt Junkerdalsura naturreservat

Rapport 2018

- Uttak av gran med helikopter
- Videre arbeid

Skjøtselsprosjektet fjerning / felling av all gran innenfor Junkerdalsura naturreservat står som første prioritet på tiltakslisten i forvaltningsplanen og er avgjørende for å ta vare på verneverdiene og verneformålet med naturreservatet. Grana er planlagt og videre spreidd seg over et totalt areal på 400 - 450 da.

I Bestillingsdialogen 2017 søkte Midtre Nordland nasjonalparkstyre Miljødirektoratet om midler til felling og uttak av gran i Junkerdalsura naturreservat. Det ble bevilget 1,1 mill. kr til prosjektet, i tillegg har direktoratet tildelt kr. 400 000,- ekstra til prosjektet.

Planen i inneværende år var bl.a. å felle all grana i felt C, se vedlagt kart, og fly ut det største tømmeret med helikopter.

Feltet var på ca. 35 da, store deler kun gran, anslått til ca. 600 m³, og en del stort tømmer. Tømmeret ble transportert ned til parkeringsplass langs veien inn mot Junkerdalsura, se vedlagt kart. Parkeringsplassen ble leid av Statskog Salten til dette formålet. Noe skog langs plassen måtte også ryddes for å få plass til innflyging og lagring av tømmeret.

En anbudsrunde ble gjennomført i april – mai og konkurransegrunnlag sendt ut til fire forskjellige entreprenører med erfaring i bruk av helikopter i forbindelse med skogshogst. Anbudsbefaring ble gjennomført i begynnelsen av mai.

Forvaltninga mottok to tilbud, begge entreprenørene oppfylte kravene i konkurransegrunnlaget og kom med en god beskrivelse på gjennomføringen av arbeidet. Skogkompaniet AS, Surnadal hadde det laveste tilbudet på kr 940 000,- + moms og ble tilbudet prosjektet.

Hogsten startet opp den 24. juli og all grana ble lagt ned i løpet av ei uke, lørdag den 18. august startet arbeidet med å fly ned grana.

Hele grana ble fraktet ned og kvistet og kappet nede på velteplassen, topper og kvist ble kjørt gjennom fliser. På grunn av at grønnflis er vanskelig å selge gav Statskog tillatelse til at den kunne deponeres i et fyllings-område her på Storjord.

Arbeidet gikk greit og effektivt, men noe stopp i nedtransporten på grunn av vind enkelte dager. Totalt 8 mann jobbet i området; 3 mann stod for stropping og etterarbeid oppe i feltet, 1 mann stod for flising nede på velteplassen, Salten skogservice engasjert med 2 mann stod for kvisting, kapping og lunning av tømmeret og 2 mann til flyging og avstropping.

Det var anslått at det kunne flys ut 450 m³ fra feltet, trær med dimensjoner over 15 cm i brysthøyde og høyde over 8 - 10 m, men det viste seg at det kun var ca. 240 m³ av disse dimensjonen. I feltet ligger det igjen en del bjørk som måtte tas ned og smågran som ikke ble tatt ut.

Etter at arbeidet var avsluttet kom det fram et flott område! Mye fin lauvskog, store osper og furuer står igjen.

Fly-strekningen fra hogstfeltet og ned til lunneplass er noe lang, og det ble en del støy her på Storjord når helikopteret var i drift, men publikum var velvillige og det kom ingen klager. Beklageligvis måtte hengebrua og veien inn mot Junkerdalsura "stenges" for ferdsel på grunn av hengende lass. Været var ikke det beste den helga og den største turisttrafikken hadde avtatt, forhåpentligvis var det ikke mange som fikk ødelagt turplanene sine disse dagene. På grunn av pålagte pauser for flyger og noe vind enkelte dager ble det også en del avbrekk i flyginga de mest effektive dagene.

Helikopter-prosjektet gav oss god erfaring å ta med i det videre arbeid med skjøtselsprosjektet, hvordan benytte helikopter mest mulig effektivt for å få ut en del av tømmeret.

- Flystrekningen for helikopteret må være kortest mulig. En løsning kan være å transportere tømmeret over til den gamle Tjernfjellveien etter den stenges høsten 2019. Helikoptertransporten kommer også lenger bort fra Storjord.
- Helikoptertransport bør begrenses til færrest mulig dager hvis det skal flys i nærheten av bebyggelse og der folk ferdes.
- Det må gjøres tiltak i god tid for å hindre eventuell ferdsel langs turstier under flytraseen.
- Mest mulig verdier, kun tømmeret, bør flys ut. Topp, greiner og kvist må ligge igjen eller flises opp i feltet.

Videre arbeid

Resten av de tildelte midlene inneværende år, ca. kr 400 000,- vil bli brukt til å legge ned gran i de øvre bratte delene av felt B, B1. SB-skog AS, Elverum starter opp hogst 10. september og jobber fram til 10. oktober, med en pause i starten av elgjakta. En regner da å få lagt ned det meste av felt B1.

Videre planer for felt B og uttak av felt A må utredes i løpet av høsten. Skal alt tømmeret bli liggende, eller noe tas ut?

Felt A, ca. 40 da, består kun av gran, men den står tett og er for det meste av små dimensjoner, her er det anslått ca. 1500 m³. Gjenværende areal med gran i felt B er på ca. 240 da. Med de erfaringer vi har fra det kvantumet av gran som stod i felt C, kan en anslå at det står 1500 – 2500 m³ i felt B. Feltet er veldig variert og vanskelig å takserer; mange åpne områder, mye innblanding av løvskog og furu, mye små gran og enkelte område med stor gran.

For å ta ut virket fra området ved hjelp av tradisjonell drift med hogstmaskiner må en traktorvei nord for naturreservatet utbedres og utvides opp mot området. Dette krever at kommunen og private grunneiere nord for naturreservatet er interessert i at traktorveien utbedres og at granfelt nord for naturreservatet blir tatt ut. Dette betyr imidlertid store kostnader ved å utbedre og utvide

eksisterende traktorvei, samt ved etablering av kjøretrase på vinterføre og lang transport inn i naturreservatet. I tillegg vil dette medføre inngrep og kjørespor inne i naturreservatet.

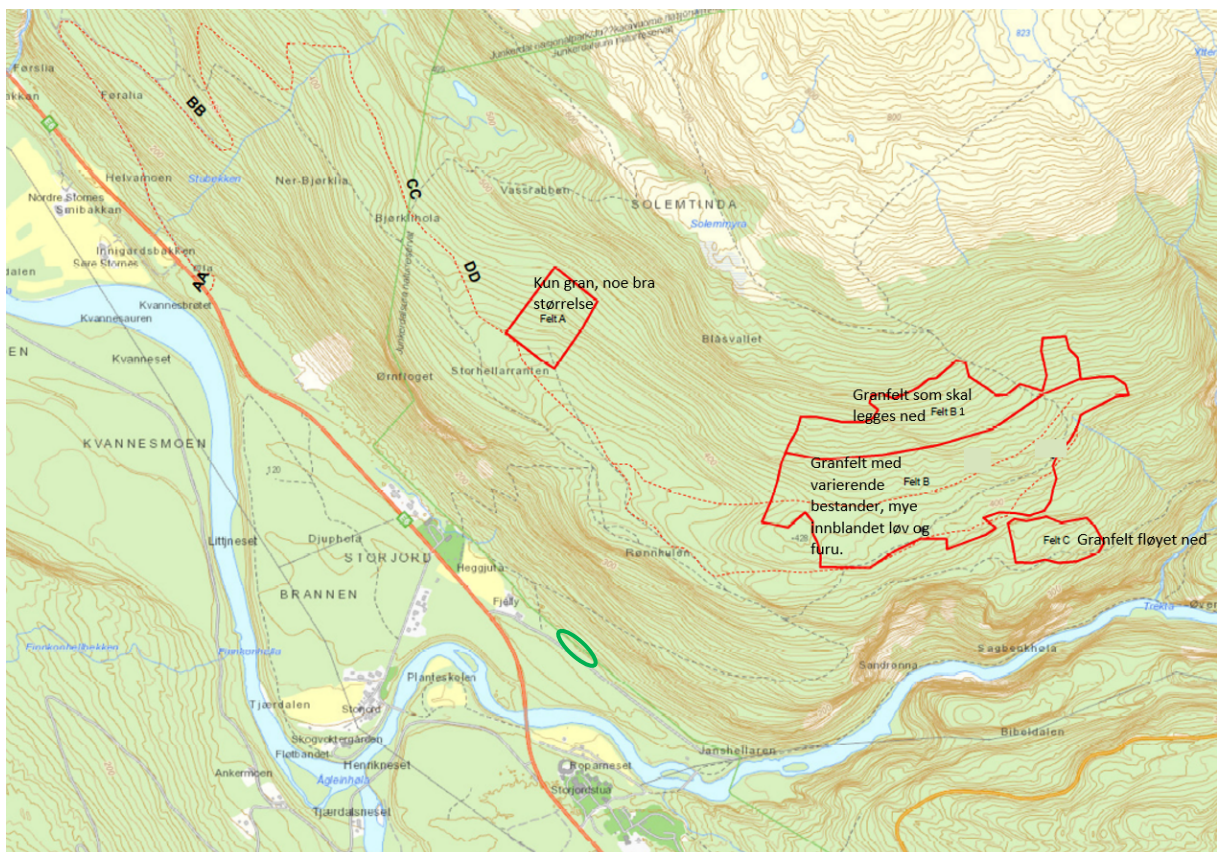
For å benytte helikopter ved uttak av det største tømmeret bør en finne en mulighet for å få en mindre hogstmaskin og eventuelt en fliser opp i feltet for å legge til rette for uttak av kvistet og kappet tømmer. Felt A vil egne seg godt til et slikt prosjekt, samt mulig deler av felt B.

I noen områder er det imidlertid mye små dimensjoner av gran og mye innblanding av lauv og furu at det ikke er noe annet alternativ enn å kun legge ned grana; kviste og legge den godt ned til bakken.

Storjord 27.08.18

Hanne Etnestad

Kart over Junkerdal naturreservat med oversikt over bestandene med plantet gran i Junkerdalsura naturreservat.

 Lunne-plass for nedtransport av gran

Arkivsaksnr: 2015/1258-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 23.08.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	34/2018	14.09.2018

Søknad om utvidelse av hytte og platting ved Gåsvatn – Gåsvatnan landskapsvernområde - Viggo Skogmo ved Bjørn Skogmo

Forslag til vedtak

Viggo Skogmo ved Bjørn Skogmo gis dispensasjon til å utvide hytte og anlegge platting utenfor sin hytte ved Store Gåsvatn i Gåsvatnan landskapsvernområde. Dispensasjon gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- Hyttearealet skal ikke overstige 38 m².
- Plattingen skal ikke overstige 22 m²
- Eksisterende platting skal trekkes inn 2 meter fra vest og 1 meter fra sør, slik at utvendige mål blir 9 m x 6,7 m.
- Dersom målene teknisk blir vanskelig å gjennomføre med tanke på underliggende gulvåser, kan tiltakshaver og nasjonalparkforvalter bli enige om andre mål innenfor 22 m².
- Plattingen skal males i mørke farger slik at denne glir inn i terrenget
- Plattingen skal ikke ha rekkverk

Bakgrunn

Viser til tidligere saksbehandling. Her er en kort oppsummering av saken:

1994: Fylkesmannen i Nordland ga Viggo Skogmo tillatelse til å erstatte gammel hytte ved Store Gåsvatn. Det ble satt vilkår om at hytta ikke skulle overstige 30m² og at det ikke kunne påregnes dispensasjon for utbygging av uthus.

2005: Byggesøknad ble sendt til Bodø kommune, som ble oversendt til Fylkesmannen. Tegningene i hyttesøknaden var ikke i samsvar med gitt dispensasjon. Dette presiserte tiltakshaver ovenfor hytteleverandør. Hytta ble ført opp med et areal på 29,07 m².

2007 – 2014: I denne perioden ble det bygd et tilbygg i hyttas nordvegg. Med dette utbygget ble hyttas endelige areal 37m². Det var ikke søkt om dispensasjon fra verneforskriften for dette tilbygget. I samme periode ble det også bygd platting uten gyldig dispensasjon.

2014: Utvidelse av hytte og platting blir anmeldt til politiet, samtidig som at Midtre Nordland nasjonalparkstyre og Fylkesmannen i Nordland mottar oppsynsrapport. Saken ble henlagt av politiet.

2015: Fylkesmannen i Nordland sender brev om varsel om mulig krav om retting av ulovlig bygging. I dette brevet presiserer de ovenfor Viggo Skogmo at han kan søke til Midtre Nordland nasjonalparkstyre om dispensasjon til utvidelse og platting. Midtre Nordland nasjonalparkstyre mottar søknad, og behandler denne med negativt utfall. Det ble i saksfremlegget vurdert om alt eller ingenting skulle få stå. Saken blir påklaget, og videresendt til Miljødirektoratet for endelig behandling.

2016: Miljødirektoratet opprettholder styrets vedtak, og vedtaket blir stående. Senere blir det sendt en anmodning fra advokaten til Viggo Skogmo til Miljødirektoratet, der det blir varslet at det kan bli aktuelt å reise søksmål mot Miljødirektoratet, da advokaten mener at Viggo Skogmo har blitt forskjellsbehandlet. Det vises til flere hytter innenfor det samme verneområdet som har fått dispensasjon til både utvidelser og nybygg av sikringshytte (foreningshytte). Det vises også til hytter i verneområdet som har fått plattinger etter vernet ble opprettet. Disse følges opp som egne saker.

2017: Miljødirektoratet ber Midtre Nordland nasjonalparkstyre redegjøre for advokatens påstander om uriktige opplysninger sendt høsten 2016. Nasjonalparkstyret behandlet denne i styresak 25/2017 (2. juni 2017). I denne forbindelse ble oppdraget med å registrere alle hytter i verneområdene på Saltfjellet påbegynt, for å kunne avdekke noen av opplysningene som blir oversendt fra advokat. Midtre Nordland nasjonalparkstyre vedtok at den konkrete saken hadde fulgt ordinære saksbehandlingsregler. Advokatene ønsker at saken stilles i bero inntil lovlighetskontroll av andre eiendommer er foretatt. Miljødirektoratet omgjør ikke vedtaket da de ikke finner grunnlag for å hevde at Skogmo er utsatt for en usaklig forskjellsbehandling som gjør vedtaket ugyldig.

2018: Etter at det ble fattet endelig vedtak av Miljødirektoratet, sender advokatene brev til Fylkesmannen i Nordland om ønske om berostillelse av vedtak med pålegg om retting av ulovlige byggetiltak på hytta i Gåsvatnan landskapsvernområde. Delvis på grunn av at vedtaket kommer vinterstid og at retting vil være vanskelig å gjennomføre,

og delvis for å gjennomføre en eventuell lovlighetskontroll i området. I samme brev skriver advokatene at Skogmo ønsker å løse saken i minnelighet, og som et ledd i dette innskrenke deler av den anlagt terrassen, dersom tilbygget kan beholdes. Dersom tilbygget må fjernes skaper det behov for oppføring av utedo, og det vises til at en søknad om oppføring av dette vanskelig skulle kunne avslås, selv om det ble satt som vilkår i 1994. Det legges også til grunn at ved å beholde tilbygget istedenfor oppføring av nytt utedo, vil man på en bedre måte ivareta hensynene bak verneforskriften. De inviterer Fylkesmannen og Midtre Nordland nasjonalparkstyre med på befaring for å se på praktiske løsninger.

Befaringa ble avholdt 20. august 2018. Fylkesmannen i Nordland, Midtre Nordland nasjonalparkstyre, sønn til tiltakshaver og advokat var tilstede på befaringa. På bakgrunn av denne søker Bjørn Skogmo på vegne av sin far Viggo Skogmo om tillatelse til å utvide hytte med tilbygg og platting ved Gåsvatn i Bodø kommune (tidligere Skjerstad) i Gåsvatnan landskapsvernområde.

Bilde 1 Kart over området. Nåla viser hyttas plassering ved Store Gåsvatn i Gåsvatnan landskapsvernområde.

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatntan landskapsvernområde ble etablert ved kgl. res. av 8. september 1989. Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder:

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- De botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

I landskapsvernområdet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og

faste innretninger, framføring av luftledninger, bygging av veier, flatehogst og nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein - mineraler - fossiler - bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter. Jfr. Kap IV, punkt 1.

Forskriftene for blant annet Gåsvatnan landskapsvernområde har som kjent vært ute til revisjon og er nå videresendt fra Miljødirektoratet for endelig behandling i departementet. Dagens forskrift inneholder ingen relevante unntakshjemler, men i revidert forskrift har Miljødirektoratet tilrådd at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi dispensasjon til:

- a) Ombygging og mindre utvidelser av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger
- b) Oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo/naust til eksisterende hytter

Begge disse unntakshjemlene vil være relevante i denne saken, men disse er ikke vedtatt i kongelig resolusjon, og søknaden må behandles etter eksisterende lovverk.

Søknaden må derfor vurderes etter § 48 i naturmangfoldloven, som har følgende ordlyd: «Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig».

I gjeldende «Forvaltningsplan for de verna områdene i Saltfjellet» omtales utvidelse av eksisterende bygninger. «når det gjelder utvidelse /ombygging av eksisterende hytter, bør likhetsprinsippet gjøres gjeldende. Ved eventuelle søknader bør en derfor kunne tillate utvidelse/ombygging av eksisterende bygninger i samsvar med festekontrakten. Det tillates imidlertid ikke bygging av anneks/uthus. Eventuelle søknader må behandles særskilt med hensyn på behovet, og tillatelse må kun gis dersom det ikke kommer i konflikt med verneinteressene».

Vurdering

Hytta ligger på en odde i et fjellterreng, og dermed noe mer synlig landskapet enn hytter i skogleddterreng. Topografien ute på odden gjør likevel at hytta forsvinner noe i terrenget som følge av to forhøyninger i hhv nord og sør. Hytta ligger derfor ikke spesielt eksponert, sammenliknet med andre hytter i det samme område. Hyttene ved Tverrbrennvatn, kort unna, ligger mer synlig i terrenget enn hva som er tilfelle for Skogmos hytte. Beliggenheten vil gi en negativ privatisering på selve odden, noe som ikke vil være tilfelle for de hyttene som ligger oppe i lia langs vannet.

Verneforskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde er under revisjon, og i tilrådninga fra Miljødirektoratet åpner forskriften for at det kan gis tillatelse både til mindre utvidelse av eksisterende bygninger og oppføring av frittstående bygning som kan benyttes til uthus/utedo/naust. Selv om revisjonen ikke er endelig vedtatt, ligger føringene for den nye forskriften såpass sterkt fra Miljødirektoratet at det vil være naturlig å vurdere søknaden med tanke på at disse endringene vil komme i nær fremtid. Ideelt sett skulle en eventuell søknad vært behandlet når ny forskrift er vedtatt, men prosessen har dratt

ut i tid til nå, og signalene tyder på at det fremdeles kan være en stund til at revisjonen kommer opp i kongelig resolusjon. Derfor kommer § 48 til anvendelse.

En dispensasjon etter § 48 skal verken påvirke verneformålet eller verneverdiene. Det er slått fast gjennom tidligere behandling av saken at utvidelsen av hytta og plattingen ikke påvirker verneverdier eller sårbar natur og trua arter nevneverdig. Verneformålet er å ta vare på et egenartet naturlandskap, og dette må ses i lys av det konkrete tilfellet og ut fra likhetsprinsippet.

Viggo Skogmo sin hytte fra 1920-tallet var opprinnelig 20 m². Det ble gitt dispensasjon til å skifte ut den gamle hytta, med en nyere hytte i 1994. Denne skulle ikke overskride 30 m², og denne hytta ble bygd til 29 m² men senere utvidet til 37 m² uten at det ble søkt om dispensasjon fra verneforskrifta. Tilbygget er bygd inntil hyttas nordvestre røstvegg med pulttak. Utbygget bryter dermed høydelinja og er med på å dempe høyden på bygget. Siden tilbygget er lavere enn resten av hytta blir dette skjult fra andre fra andre vinkler enn rett fra nord. Som følge av dette virker røstveggen mindre ruvende i terrenget. Landskapspåvirkninga er betydelig mindre enn om tilsvarende skulle føres opp som et frittstående byggverk ved siden av hytta. Tilbygget på 8 m² vurderes til å ha liten påvirkning på landskapets karakter.

Bilde 2 Skogmo-hytta med tilbygg i nord. Tilbygget bryter opp i fasaden og demper høyden på bygget. Tilbygget har liten påvirkning på landskapets karakter.

Sør og vest for hytta er det bygd platting/terrasse. Langs lang veggen ved inngangsdøra er plattingen oppført på bakkenivå, mens den i sør og foran hytta er oppført på påler. Fronten er kledd inn i bordkledning. Plattingen har et areal på 49,2 m², noe som tilsier at hyttas totale bebygde areal (BYA) er 87 m². Tidligere har nasjonalparkstyret gitt avslag på plattinger på hhv 21 m² i Sjunghatten nasjonalpark og 22 m² i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Verneforskriftene for nasjonalparkene har strengere føringer for hva som kan tillates av tekniske inngrep, enn forskriften for

landskapsvernområdet. I retningslinjer fra Klima og miljødepartementet 15. juni 2015 heter det at det skal legges mindre vekt på presedenshensyn i landskapsvernområder og naturreservater enn i nasjonalparker. Med tanke på likhetsprinsippet kan det tenkes at en eventuell tillatelse fører til nye søknader til oppføring av plattinger i området, så man kan ikke se helt bort fra presedenshensyn. I dette tilfellet er det bygd en platting på 49,2 m². Dette er i så måte en betydelig utbygging i et område hvor det å bevare et egenartet naturlandskap er hovedformålet med vernet. Presedensvirkningene kan også være betydelige, da det vil være flere hytter i området som vil kunne tenke seg større plattinger utenfor hytta. Å gi tillatelse til hele plattingen, vil sammen med andre tiltak, stride med formålet med vernet, og vilkårene i naturmangfoldlovens § 48 om å gjøre unntak fra vernebestemmelsene er ikke oppfylt.

I Skogmos tilfelle er det først og fremst den store plattingen utenfor hyttas inngangsparti i vest som er mest iøynefallende på avstand. Denne er bygd 3,6 meter ut fra hytta. Hensikten med platten utenfor inngangsdøra er å ha en inngang til hytta hvor man kunne sette fra seg ting, og unngå at man drar med seg skitt og smuss inn i hytta. En reduksjon her vil gi en relativt stor positiv effekt for påvirkninga på landskapskarakteren. Dersom man krymper denne inn 2 meter vil det fremdeles være 1,6 meter igjen utenfor inngangspartiet, som også vil føre til at plattingen vil «forsvinne» i landskapsbildet. Blir det satt vilkår om mørkere farge på plattingen, vil man redusere denne vestlige plattingens visuelle virkning.

Bilde 3 Plattingen utenfor hyttas inngangsparti. Denne kan krympes betraktelig inn (oransje linje på ca. 2 meter fra ytterkant) uten at den mister sin funksjon. Det er denne delen av plattingen som er mest synlig i terrenget. Til venstre for hytta er tilbygget som fungerer som uthus/utebod. Tilbygget har inngang både fra innsiden og fra kortsiden.

Gåsvatnan landskapsvernområde er et attraktivt friluftsområde som benyttes både sommer og vinter. Store Gåsvatnet er et mye brukt fiskevann, og Skjerstad JFF har foreningshytte ved vatnet med båtutleie. Det er dermed en del aktivitet på og langs vatnet. Hytter ute på slike odder vil kunne føre til innskrenking i allmennhetens bruk av området, da det vil føre til en ubevist privatisering av området rundt hytta. Det bør også nevnes at turistforeningens sine stier går på andre siden av vatnet, og hytta ligger bak en ås slik at den ikke vil være iøynefallende for majoriteten av fjellvandrere. Trafikken

på østsiden av vatnet begrenser seg til andre hytteeiere og turvandrere som skal slå leir ved Store Gåsvatnet. Landskapet rundt Store Gåsvatnet er et vidt landskap med relativt lave koller og åser. Området preges først og fremst av åpent vann og høyfjell, men med noe fjellbjørkeskog. Det er flere hytter ved Store Gåsvatnet og noen er også relativt synlige i terrenget, særlig i de tidene på året hvor det ikke er løv på trærne. Hyttebebyggelsen er holdt på et moderat nivå og påvirker landskapet i begrenset omfang sammenliknet med mye av dagens hyttebebyggelse utenfor verneområdene.

Plattingen i hyttas sørende har en relativt høy bakkeklaring siden denne er bygd utover i terrenget. Undersiden av plattingen er kledd inn i nøytrale farger, og gir derfor ikke like negativt inntrykk som tidligere bilder har gitt da det var kledd inn i bølgeblekkplater. Sett fra vannet virker dagens kledning som en vegg i terrenget. Ved å korte inn denne sørlige delen av plattingen vil ikke bare arealet på plattingen reduseres, men også høyden på kledningen sett fra vannet. Trekker man denne inn 1 meter, vil plattingen fremdeles fungere som oppholdssted med benker og bord (gjenstår 1,6 meter), samtidig som at hytta vil bli langt mindre ruvende fra vannet.

Bilde 4 Hytta sett fra vannet. Herfra virker hytta ruvende i terrenget, delvis som følge av at plattingen ligger høyt over bakkenivå. Med å korte inn denne 1,5 meter vil høyden i forkant reduseres, samtidig som at den kan tjene sin funksjon som oppholdsplass i hyttas sørvegg

Ved å trekke inn plattingen 2 meter i vest, og 1 meter i sør oppnår man både at terrenginnngrepet reduseres, landskapspåvirkningen reduseres og presedensvirkninger i form av plattingens areal reduseres. Samtidig vil plattingen fremdeles opprettholde sine funksjoner som forlenget inngangsparti (i vest) og oppholdssted i sør. BYA er da redusert fra 87m² til 60 m², og resterende areal på plattingen vil være 22 m². Siden en tillatelse til å beholde deler av plattingen med stor sannsynlighet vil skape presedensvirkning, må størrelsen reduseres til en størrelse, som hverken alene eller sammen med andre tiltak ikke vil gå ut over verneformålet. Hvor stor platting og utvidelse av hytte som påvirker landskapets karakter og verneformål negativt må vurderes fra sak til sak, ut fra hyttas beliggenhet og landskapet rundt. Sett at det totale BYA er under 60 m² vil ikke en platting på 22 m² skape presedensvirkninger som er uheldig for verneformålet. En reduksjon ned til 22 m² vil være mer forenlig med verneformålet, og vilkårene for å gi dispensasjon etter § 48 er oppfylt.

Dersom målene er vanskelig å innfri med særlig tanke på underliggende gulvåser, kan tiltakshaver og nasjonalparkforvalter bli enige om andre mål, men at plattingen ikke skal overskride 22 m².

Bilde 5 Hytta sett fra forhøyning i sør. Skogmo sin hytte er på ingen måter en stor fjellhytte. Den største forvaltningsutfordringa i dette tilfellet er den store plattingen som er bygd sør og vest for hytta.

Bilde 6 Hytta fra avstand. Hytta sees ute på odden i bildet. Plattingen er særlig iøynefallende med sin lyse, reflekterende overflate. Det bør settes vilkår om at denne males i mørkere farge.

Advokat Snorre Nordbys innspill til vurderingene:

«Innledningsvis bemerkes at det er positivt å se at det arbeides med å finne konstruktive løsninger på denne saken. En tillater seg likevel komme med noen bemerkninger.

Fra denne side kan man fullt og helt slutte seg til de vurderinger som gjøres i saksfremlegget, hva gjelder tilbygget på hyttas nordvestre røstvegg.

Når det gjelder plattingen, er man videre enig i at det kan foretas en innskrenking på om lag to meter på den vestre siden, som foreslått. Imidlertid vil en herfra be om at plattingen ikke innskrenkes mot sør. I saksfremlegget heter det at en innskrenkning tilsvarende 1,5 meter vil likevel innebære at plattingen kan fungere som oppholdssted med benker og bord, og at hytta blir langt mindre ruvende fra vannet. Dette er man herfra ikke enig i. For det første vil plattingen da ikke gå lenger ut enn om lag 90 cm fra hyttas sørvegg. Dermed bortfaller funksjonen som oppholdssted i stor grad. Ved at plattingen beholdes med dagens lengde i sør, innebærer det også at risiko for fall minimeres. I den sammenheng minnes om at det ikke er foreslått dispensasjon for å sette opp rekkverk rundt plattingen, og at det fortsatt vil være en høydeforskjell her. For det andre vil man ikke oppnå at hytta fremstår som mindre ruvende fra vannet. Som påpekt i saksfremlegget, innebærer topografien på odden at hytta i stor grad er skjult fra vannet. Videre, og mer sentralt i denne sammenheng, utgjør plattingen i seg selv en avrunding av hyttas profil, ettersom plattingen ligger noe over bakkenivå i sør. Ved innskrenking av plattingen, vil hytta dermed fremstå som *mer* ruvende.

Ved å begrense seg til en innskrenkning på vestsiden, vil man likevel oppnå en reduksjon av platten på om lag 20 m², og hyttas BYA vil ligge langt under grensen som er satt i forvaltningsplanen.

Når det gjelder eventuelle presedensvirkninger, fastholdes det herfra at disse vil være ubetydelige. Skogmos hytte skiller seg ikke nevneverdig fra øvrig hyttebebyggelse i området. At det tidligere er gitt avslag på søknad om plattinger i Sjunghatten og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er uten betydning her, ettersom verneforskriftene der legger større begrensinger enn hva tilfelle er i Gåsvatnan landskapsvernområde.

På vegne av Skogmo, bes det derfor om at disse endringsforslagene tas inn i saksfremlegget. Skulle dere være uenige i det overnevnte, ber jeg i alle fall om at denne e-posten tas med som et vedlegg til saksfremlegget».

På bakgrunn av dette innspillet har innskrenkingen i sør blitt endret til 1 meter.

Naturmangfoldloven § 8-12.

Kunnskap om naturmangfoldet i området er godt kjent. Tiltaket påvirker hverken truede arter eller naturtyper. Vurderingene i saken går først og fremst på landskapets karakter. Føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse.

I tillegg til presedensvirkningene av utbygginga er økosystemet i området noe belastet av motorisert ferdsel på vinterstid. Utover dette er belastninga på økosystemet i det aktuelle området svært liten sett opp mot tilsvarende områder utenfor verneområdet.

Kostandene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver. Dersom nasjonalparkstyret gir dispensasjon til et mindre areal på plattingen enn det som er bygd, må tiltakshaver selv dekke kostnadene ved retting jfr. §11.

Det settes vilkår om at plattingen må males i mørkere farge for at denne skal gli bedre inn i terrenget, jfr § 12.

Konklusjon

Bjørn Skogmo gis på vegne av sin far Viggo Skogmo dispensasjon til å utvide hytta oppad begrenset til dagens størrelse. Det gis også dispensasjon til å anlegge platting på 20m² utenfor hytta.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8614	MO I RANA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltofjellet reinbeitedistrikt	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Viggo Skogmo			

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Naturmangfoldloven

Verneforskrifta for Gåsvatnan landskapsvernområde

Miljødirektoratets veileder M106-2014: Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	35/2018	14.09.2018

Forhåndsvarsel – mulig krav om retting av ulovlig oppført platting på deres hytte ved Tverrbrennvatnet, Gåsvatnan landskapsvernområde, Beiarn kommune.

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre, som forvaltningsmyndighet for Gåsvatnan landskapsvernområde, varsler med dette at de vurderer å pålegge deg å rive den ulovlig oppførte plattingen på deres hytte ved Tverrbrennvatnet i Gåsvatnan landskapsvernområde. Dette gjelder den plattingen som det ikke ble gitt dispensasjon for i 2009.

Pålegget gis med hjemmel i naturmangfoldlovens § 69.

Bakgrunn

Reidar Bjørkmo har privat hytte ved Tverrbrennvatnet, Beiarn kommune. Hytta ble bygd i 1932 av hans far. I 1998 ga Fylkesmannen i Nordland dispensasjon til en utvidelse på 14,5 m² på hytta. Den 22.01.08 søkte han om dispensasjon for utbygging av terrasse ved hytta og 25.02.09. mottok fylkesmannen skisse av terrassen. Søknaden ble avslått av Fylkesmannen i Nordland i brev av 19.03.2009. Avslaget ble blant annet begrunnet med at hytta hadde en eksisterende terrasse på ca 18 m², og at hytta allerede hadde blitt utvidet etter at området ble vernet.

Fjelltjenesten i Nordland, som er ansvarlig for oppsynet i «Verneområdene på Saltfjellet» var på oppsynstur i området ved hytta i 2017. De registrerte da at det var bygd en terrasse på hytta og dette ble rapportert til Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ba i brev av 12.10.2017 om en utredning på hvilke byggeaktiviteter som de senere år var blitt utført på hytta. I brev av 05.11.2017 bekrefter Reidar Bjørkmo at det i 2014 ble oppført en platting på kortsiden av hytta, og han føyer til at han håper å bli sett på med mildeste måte.

Den 05.09.2018 var saksbehandler i sekretariatet til Midtre Nordland nasjonalparkstyre (GRO) og Reidar Bjørkmo på befaring på angjeldende hytte. GRO redegjorde da for aktuelle reaksjonsformer og at han hadde forberedt sak om varsel om retting til styremøte 14.09.2018 og at det enkleste for alle parter var at Bjørkmo gjennomførte opprettinga så raskt som mulig.

GRO orienterte også om pågående prosess omkring revisjon (nye forskrifter) og oppdatering av verneområdene på Saltfjellet og påpekte viktigheten av at Bjørkmo fulgte med utfallet av pågående prosess.

Bjørkmo redegjorde for bruken av plattingen og pekte særlig på at den var av stor verdi for barnebarna.

Plattingen ligger på bakken og er fysisk adskilt fra resten av hytta og er mulig å fjerne uten at hytta eller naboplatting blir berørt

Grunnlaget for avgjørelsen

Gåsvatnan landskapsvernområde ble etablert 8. september 1989.

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder

- Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv
- de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Innen landskapsvernområdet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, bygging av veier, flatehogst og nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein – mineraler – fossiler – bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Fram til at det ble etablert lokal forvaltning og Midtre Nordland nasjonalparkstyre ble oppretta var Fylkesmannen i Nordland forvaltningsmyndighet for Gåsvatnan landskapsvernområde.

Vurdering

I denne saken har tiltakshaver søkt, fått avslag, og bygget likevel. Tiltaket er et brudd på verneforskriften, da det er snakk om et inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Nasjonalparkstyret har som forvaltningsmyndighet et selvstendig ansvar for å påse at alle brudd på verneforskriftene som styret får kjennskap til blir rapportert/anmeldt til politiet dersom det er grunn til å anta at forholdet er straffbart. Kopi av

anmeldelse/rapport, samt avgjørelse fra politiet skal sendes Fylkesmannen og Miljødirektoratet. Der administrative sanksjoner er aktuelt jf naturmangfoldloven kap. IX, skal styret oversende en rapport om forholdet til Fylkesmannen i Nordland med kopi til Miljødirektoratet.

Naturmangfoldloven har flere bestemmelser om håndheving og sanksjoner på regelverket. Ett av disse er retting og avbøtende tiltak (§ 69 i Naturmangfoldloven).

«§ 69.(retting og avbøtende tiltak)

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven.

Den som ved å overtre loven eller vedtak med hjemmel i loven forårsaker fare for forringelse av naturmangfoldet, skal sette i verk tiltak for å forhindre at slik forringelse skjer. Har forringelsen allerede inntrådt, gjelder plikten hindring av ytterligere forringelse og – om mulig – gjenoppretting av den tidligere tilstand for mangfoldet ved oppsamling, rydding, fjerning, planering eller andre egnede tiltak. Tiltak som i seg selv kan medføre miljøforringelse av noen betydning, skal bare iverksettes etter samtykke av myndigheten etter loven eller pålegg etter første ledd.

Plikten til forebygging, utbedring og gjenoppretting gjelder ikke i den utstrekning det i lys av kostnadene og virkningene av tiltakene, miljøvirkningene av overtredelsen og overtrederens skyld og økonomiske stilling, ville være særlig urimelig.»

Tidligere har denne sanksjonsformen ligget til Fylkesmannen i Nordland, men ble delegert til verneområdestyrene i 2016.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre (3) uker at dette vedtak er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Konklusjon

Varsling av et mulig kommende krav om retting ansees her som en hensiktsmessig om mild reaksjonsform. Kravet om retting kan påklages og tiltakshaver har mulighet for på nytt å søke om dispensasjon for da å få prøvd saken ovenfor et nytt forvaltningsregime. Ny forvaltningsmyndighet bør i hovedsak følge forvaltningspraksis fra tidligere myndighet

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde.

Naturmangfoldloven.

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter. Veileder M106 - 2014. Miljødirektoratet
Oppfølging av ulovlige forhold i verneområder. Veileder 617 – 2016. Miljødirektoratet

Arkivsaksnr: 2018/5570-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 07.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	36/2018	14.09.2018

Søknad om tillatelse til etablering av 22 kv-kabelanlegg og nettstasjon - Saltfjellet landskapsvernområde - Helgeland Kraft Nett AS

Forslag til vedtak

Helgeland Kraft Nett AS gis dispensasjon til å etablere jordkabelanlegg og ny nettstasjon ved Stødi i Saltfjellet landskapsvernområde i forbindelse med etableringa av ERTMS (signalsystem) over Saltfjellet. Dispensasjon gis med hjemmel i verneforskriftas kap. VI.

Dispensasjon gis på følgende vilkår:

- Det skal ryddes opp etter at oppdraget er fullført
- Saltfjellet reinbeitedistrikt skal orienteres om arbeidet
- Sametinget skal kontaktes før gravearbeidene starter for å unngå skade på samiske kulturminner
- Statskog Fjelltjenesten v. Kristian Sivertsen skal kontaktes før påbegynt anleggsarbeid (tlf: 988 42 329)

Bakgrunn

Helgeland Kraft Nett AS har i søknad datert 5. september 2018 søkt om etablering av jordkabelanlegg og nettstasjon (trafo) i Saltfjellet landskapsvernområde i Rana kommune for forsyning av Bane Nors signalanlegg.

Bane Nor SF planlegger etablering av nytt signalanlegg på Saltfjellet og har i den forbindelse søkt om tilknytning til Helgeland Kraft Netts overføringsnett.

I det aktuelle området er det ikke nett i dag. Det er derfor behov for å etablere ca. 2,5 km med 22 kV-jordkabel og oppføring av ny nettstasjon ved Stødi.

Ny jordkabel vil i stor grad bli lagt langs E6 (fra Polarsirkelsenteret), videre langs privat veg til Stødi hvor ny nettstasjon vil bli plassert på opparbeid parkeringsplass. Tiltaket vil i sin helhet bli plassert i/svært nær allerede etablert infrastruktur.

Strømforsyning til Bane Nors signalanlegg er samfunnsmessig viktig, og tiltaket medfører etter vårt syn ingen større negativ påvirkning av landskapsvernområdet.

Tiltaket er planlagt utført i løpet av høsten 2018. Vi ber derfor om at søknaden blir prioritert.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet landskapsvernområde ble vernet etter kongelig resolusjon 8. september 1989. Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Kap. IV - For landskapsvernområdet gjelder følgende bestemmelser:

1. Alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter er forbudt. Eksempel på slike inngrep er: Oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, flatehogst, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, masseuttak, utfylling av masse, løsbryting og fjerning av stein - mineraler - fossiler, bergverksdrift, vassdragsregulering, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler, forsøpling, utslipp av kloakk eller/andre konsentrerte forurensningstilførsler.

Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Fylkesmannen eller den fylkesmannen bestemmer kan gi tillatelse til: Tiltak og naturinngrep i tilknytning til jernbane og riksveg (snøoverbygg, snøskjermer m.m.). Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Saltfjellet landskapsvernområde.

Vurdering

Tiltak som vesentlig endrer landskapets karakter eller art er forbudt. Gravearbeid vil på sikt gro seg til, slik at landskapets karakter ikke endres, men i et slikt terreng med glissent fjell og lite vegetasjon vil den naturlige revegeteringsprosessen ta lang tid. Gravinga skjer langs E6 og privat vei, og vil derfor ikke være mer skjemmende i terrenget enn allerede eksisterende infrastruktur. En ny nettstasjon vil også påvirke landskapets karakter. Nettstasjonen vil plasseres ved eksisterende bebyggelse på Stødi, noe som ikke vil være like negativt for verneformålet som om den hadde blitt stående alene i åpent landskap.

Verneforskriften er ikke til hinder for nødvendig vedlikehold på jernbanen, og / eller anleggstrafikk for å utføre dette arbeidet. Et nytt signalsystem med slike nye innretninger kan ikke her vurderes som vedlikehold av eksisterende anlegg, og krever dispensasjon fra verneforskriften.

Verneforskriften for Saltfjellet landskapsvernområde er under revisjon. I tilrådninga fra Fylkesmannen i Nordland og Miljødirektoratet er det foreslått at det lages en korridor langs jernbane og E6 som tas ut av landskapsvernområde. Det omsøkte tiltaket ligger innenfor dette området, og vil ikke være regulert av vernebestemmelsene når forskriftsendringa trår i kraft.

Dette betyr likevel ikke at det ikke er verneverdier i disse områdene. Blant annet er det kjent at det er en høy konsentrasjon av samsike kulturminner på Stødi. Mange av de kartleggingene som er gjort på Saltfjellet er ikke godkjent av Sametinget, og ligger derfor ikke inne i noen kartdatabaser som det vises til i søknaden. Derfor settes det vilkår om at Sametinget skal kontakes før arbeidet starter opp.

Naturmangfoldloven § 8 – 12 er tatt med i vurderingen og det er satt vilkår i henhold til disse prinsippene.

Konklusjon

Helgeland Kraft Nett AS gis dispensasjon til å etablere jordkabelanlegg og ny nettstasjon ved Stødi i Saltfjellet landskapsvernområde i forbindelse med etableringa av ERTMS (signalsystem) over Saltfjellet

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Arkivsaksnr: 2014/5230-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 05.09.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	37/2018	14.09.2018

Sjunkhatten nasjonalpark - Status veien til Hola og tilstand til brua ved utløpet av Graurvatnet

Forslag til vedtak

- 1) Nasjonalparkstyret går i dialog med Nordland Fylkeskommune, Fauske kommune og Håla veiforening med sikte på å få klarhet i den reelle tilstanden og kostnader for utbedring av brua ved utløpet av Graurvatnet i Fauske kommune.
- 2) Nasjonalparkstyret bevilger over bestillingsdialogen 2019 midler til gjennomføring av en spesial inspeksjon av brua. Det tas i den forbindelse sikte på en felles befarung av brua.

Bakgrunn og vurdering

Innfallsporten til Hola i Fauske kommune er en viktig innfallsport til Sjunkhatten nasjonalpark. I det siste året er det kommet en utfordring med brua ved utløpet av Graurvatnet (Dambrua).

Safecontroll utførte en inspeksjon av brua 29.08.2017. Følgende tilbakemelding fra Safecontroll:

Dok. nr. 009-17 Konstr. nr. 009 - Jordbuelva bru

Inspeksjonsdato: 29-08-2017 Inspektør: KOO-GEK

Det er observert skader med umiddelbar betydning for bæreevne. Utrasning i underkant av pilar har utviklet seg markant de siste årene. Pilaren bør utbedres snarest for å unngå at bæreevnen blir kritisk svekket. Bruplata har korrosjon og avskalling. Brurekkverket er svakt, skadet og ikke festet ordentlig. Løftehull til betongelementer er ikke støpt igjen. Det anbefales å montere dreneringsrør i plata. Begroing i fylling bør fjernes.

Estimert utbedringskostnad: kr 450 000,00

(Gjelder skader gradert som 3 og 4. Inkluderer ikke skader gradert som 1 og 2, generell rigg, samt mva.)

I sommer har kommunen satt ned akseltrykket på brua til 5 tonn. I forhold til årlig veivedlikehold, brøyting kan det fremover bli en god del utfordringer hvis ikke brua blir satt tilbake i tilfredsstillende tilstand. Bruas tilstand i dag er også problematisk i forhold til kommende/pågående granprosjekter i området.

Sekretariatet har vært i kontakt med Safecontroll som utførte kontrollen av brua. Det som ble utført var en årlig visuell kontroll. I forhold til kostnader for å utbedre brua var de klar på at dette var et grovt estimat. Det ville være behov for en spesialinspeksjon av brua hvis en skal finne nærmere ut om eksakt tilstand, samt innhente nøyaktige priser for utbedring. En slik spesial gjennomgang av brua vil koste i størrelsesorden ca. 30 000 kroner.

På bakgrunn av at det vil være nødvendig med mer informasjon om tilstand og eksakte kostnader for utbedring av brua, foreslås det at nasjonalparkstyret bidrar økonomisk til gjennomføring av spesial inspeksjon av brua. Det er en forventning at også Fauke kommune og Nordland fylkeskommune også bidrar til gjennomføring av en slik gjennomgang av brua.

Kopi:

Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Hola veiforening v/ Per Vasshaug	Vedbjørn Tandbergs vei 10	8076	BODØ
Nordland Fylkeskommune		8005	BODØ

Arkivsaksnr: 2016/2462-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 27.08.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	38/2018	14.09.2018

Junkerdal nasjonalpark - Søknad om bygging av båtutsett ved Rosna - Sulitjelma jeger- og fiskeforening

Forslag til vedtak

Behandling av søknad fra Sulitjelma og omegn turistforening om tillatelse til å bygge en enkel platting for inn- og utsett av båter i Rosna utsettes til ferdig utkast til revidert forvaltningsplan, inkludert besøksstrategi, for Junkerdal nasjonalpark foreligger.

Bakgrunn

Sulitjelma Jeger- og fiskerforening har to båter liggende ved Rosna for utleie. I epost av 01.08.2018 søkte foreningen om å gjøre mindre tilrettelegginger i Rosna for at foreningen sine båter kan få en bedre behandling ved inn- og utsetting. Foreningen har mye vedlikehold på båtene sine i Rosna, og for å spare båtene for skader ønsker de å lage et enkelt båtutsett, se vedlagt søknad, kart, informasjons-utveksling og foto. Plattingen ønskes plassert nedenfor hytte ved enden av sti opp til Rosna. Den skal legges rett på bakken, skrå ut i vannet og ha plass til de tre båtene foreningen ønsker å ha liggende i Rosna. Utsettet blir bygget hengslet så det kan dras opp å legges flatt når vinteren kommer.

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for nasjonalparken, jf. § 6 i verneforskriftene og skal behandle dispensasjonssøknader. Nasjonalparkstyret er også ansvarlig for utarbeiding og revidering av forvaltningsplaner, inkludert besøksstrategier.

Formålet med vernet er å:

- * bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- * stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennomutøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

* ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 «Vern mot inngrep i landskapet» er det et generelt forbud mot alle inngrep innenfor Junkerdal nasjonalpark:

«Landskapet er vernet mot tekniske inngrep av enhver art, som for eksempel oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, bryting av stein og mineraler og fjerning av større stein og blokker, bergverksdrift, framføring av luft- og jordledninger, nydyrking, bakkeplanering, planting, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.»

Under pkt. 1.3a står det imidlertid at forvaltningsmyndigheten bl.a. kan gi tillatelse til tilrettelegging av båtoppsett i tråd med forvaltningsplanen.

Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark ble utarbeidet av Fylkesmannen i Nordland og lå ferdig i 2008. En forvaltningsplan skal rulleres ved behov og seinest etter ti år. Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark har delt nasjonalparken opp i tre forskjellige forvaltningssoner; tilretteleggingssone, brukssone og vernesone, disse har ulike målsettinger med hensyn til forholdet mellom vern og bruk. Soneinndelingen innebærer en strengere dispensasjonspraksis i den strengeste sonekategorien.

Rosna og Fuglevatnet ligger innenfor en vernesone, i denne sonen skal verneforskriften praktiseres strengt på grunn av enestående eller trua natur og kulturverdier, og naturvern hensyn er overordnet andre interesser. Her er det få spor etter nyere tekniske inngrep og det er ønskelig å holde områdene uten inngrep og tilrettelegging i fremtida. Det presiseres også at behovet for streng forvaltning gjelder selv om det er noe tilrettelegging i området. Urørthetspreg vil være en viktig verdi og det bør stilles strenge krav til en mest mulig landskapstilpasset videreføring av merking, skilting, bruer og klopper.

I forvaltningsplanens kap. 4.3.4 «Bygninger og anlegg» og kap. 4.3.2 «Jakt, fiske og friluftsliv» presiseres det i retningslinjene for forvaltningen at det ikke skal gis tillatelse til etablering av båtoppsett innenfor vernesonen som Rosna ligger innenfor. Forvaltningsplanen definerer båtoppsett som stativ hvor båter kan settes opp for kortere/lengre tid.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering

I nasjonalparken er det et generelt vern av landskapet, og alle inngrep som endrer landskapet er som hovedregel forbudt.

I forarbeidene til vernet av nasjonalparken (Kronprinsregentens Resolusjon) skriver Fylkesmannen at verneforskriften bør gi mulighet for å tilrettelegge for båtoppsett, men dette bør knyttes opp til en forvaltningsplan. Fylkesmannen understreker imidlertid at bestemmelsen ikke vil gi åpning for tyngre tilretteleggingstiltak, som f.eks. opplegging av skinner eller lignende.

Verneforskriften åpner derfor for at det kan gis tillatelse til etablering av båtoppsett i nasjonalparken, men dette skal skje i tråd med forvaltningsplanen.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken skal være et praktisk hjelpemiddel for å opprettholde og fremme formålet med vernet, samt sikre forutsigbarhet og likebehandling. Verneforskriften setter rammene for forvaltningsplanen og når det gjelder spørsmålet om et båtoppsett skal tillates eller ikke i et område sier verneforskriften at forvaltningsplanen skal følges.

Under utarbeiding av forvaltningsplanen er det allerede gjennomført en prosess med hensyn til hva som skal tillates av tiltak i dette området. Skal disse retningslinjen avvikes må det gjennomføres en ny prosess hvor alle interesser i området blir hørt med hensyn til tilrettelegging.

Området er godt kartlagt når det gjelder sårbare arter og naturtyper. I Miljødirektoratets Naturbase ligger Rosna-området innenfor et viktig og rikt fjellområde med mange sjeldne og sårbare plantearter. Hele fjellområdet er kalkrikt og her er flere krevende fjellplanter. Fuglevatnet – Rosna-området er også et av de to viktigste områdene for våtmarkfugl innen nasjonalparken, et område av nasjonal verdi. Her er registrert sjøorre (VU), svartand (NT), bergand (VU), flere par havelle (NT) og vadefugl som brushane (NT). I området skal det også være registrert lekende brushaner (EN), en art som har hatt betydelig bestandsnedgang i Europa.

Det er fire hytter rundt store Rosna, to av disse har naust, i tillegg er det tre hytter ved lille Rosna og Dobakkstillå, ingen av disse har naust. Ved Fuglevatnet som også ligger innenfor vernesonen er det fire hytter og kun Sulitjelma JFF sin hytte har naust. Forvaltningsplanen presiserer imidlertid at behovet for streng forvaltning gjelder selv om det er noe tilrettelegging i området. Det er flere eksempler på at "lovlige" tiltak, gjennomført over en rekke år, samlet innebærer uheldige endringer av landskapet eller verneverdiene. Det er ikke ønskelig at verneformålet svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, mange mindre inngrep kan i sum få store konsekvenser for verneformålet.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken skal inneholde en besøksstrategi som skal si noe om bruken av området, hvordan og hvor mye ferdsel en ønsker å tilrettelegge for. I denne sammenheng bør et av temaene være utleie og bruken av båter i området. Nye anlegg i et område kan medføre behov for økt aktivitet og behov for andre tiltak i tilknytning til anleggene. Tillatelse til bygging av båtutsett i området kan medføre presedens og økt behov for tilsvarende tiltak ved andre hytter og vatn. Den omsøkte lokalisering synes å berøre ei fin sandstrand i dette området, og plassering av båtutsett må også ta hensyn til tilgang til fine rasteplasser ved vatnet for andre besøkende i området.

Rosna ligger innenfor et område hvor forvaltningsplanen sier at naturvernet være overordnet andre interesser og verneforskriften skal praktiseres strengt og det skal ikke tillates etablering av båtoppsett. Ved Rosna og Fuglevatnet ligger det imidlertid et 30-talls båter i varierende forfatning og bruk, problemet er at noen av dem er eller kommer til å bli et forsøplingsproblem.

Nasjonalparkstyret har også lenge ønsket å få mer ordnede forhold ved Rosna når det gjelder opplegg og lagring av båter, og forvaltningen har inngått et samarbeid med Statskog for å få oversikt over eierne av båter i området, få registrert de båtene som brukes og har tillatelse til å ligge i området, og få ryddet opp i båter og lagringsforhold som er et forsøplingsproblem.

Rosna er et godt fiskevann og er flittig brukt av fiskere, og tilgangen til båt betyr mye for mange. Tilbudet stimulere også folk til å bruke området og nasjonalparken. Det er svært positivt at JFF har båter til utleie i vatnet slik at brukere av området har mulighet til å låne båt på Rosna. Kanskje kan dette tilbudet føre til at mange av de båtene som ligger i området i dag, og ikke er tilknyttet ei hytte, kan fjernes etter hvert.

Foreningen sitt tilbud til besøkende i nasjonalparken bør derfor tas vare på, og nasjonalparkstyret har forståelse for foreningens behov for å hindre slitasje på båtene, og at de kan legges ut og tas opp av vatnet uten at de skades, og lagres best mulig når de ikke er i bruk. Dette krever en god løsning for bruk og opplag av båtene, et tiltak som ikke vil være et for stort inngrep i området, samt en god løsning for bruken og tilgangen til området som en helhet. En treplattung som ligger nede på bakken, hvor det ikke vil være behov for graving, bygging av fundament eller andre tiltak, vil være et lite inngrep ved vatnet.

Konklusjon

Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark er over ti år gammel og en revidering av planen skulle allerede ha vært startet opp. Det omsøkte tiltaket viser også at det er nødvendig å vurdere retningslinjene for forvaltningen av dette området.

Det er imidlertid ønskelig at hele området med alle de eksisterende bygg og opplag av båter vurderes helhetlig før det gis tillatelse til enkel-tiltak i området.

Arbeidet med revidering av forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark bør startes opp snarest mulig, og bruk og tilrettelegging av området ved Rosna og Fuglevatnet bør avklares tidligst mulig i dette arbeidet.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt v/ Per Olof Blind	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland			
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Sentrum		
	Postboks 63	7801	NAMSOS
	Sentrum		

Sulitjelma jeger- og fiskeforening v/Mats Jøran Jensen

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark
- Miljødirektoratets veileder M106-2014; Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter

Søknad

For å gjøre mindre tilrettelegginger i Rosna for at SJFF sine båter kan få en litt bedre behandling ved inn og utsetting.

Vi har litt for mye vedlikehold på båtene våre i Rosna, for å spare båtene for skader og ha en god plass for båtene å ligge.

Det vi har lyst til å gjøre er å bygge båttutsett i trykkimp, med en handwinch på hver utsett for enkelt ta opp og ned båtene. Båttutsettene blir i 2toms6 trykkimp, det blir bygget som en omvendt stige.

I starten blir et lite tårn på mellom 50-100 cm så handwinchen kan stå på. Båttutsettene blir lasket i hverandre med 2tomst6 for å få mere stabilitet.

Båtene kan hvile i utsettene uten å ligge å slå i steiner. Utsettene blir bygget hengslet så de kan dras opp å legges flatt når vinteren kommer.

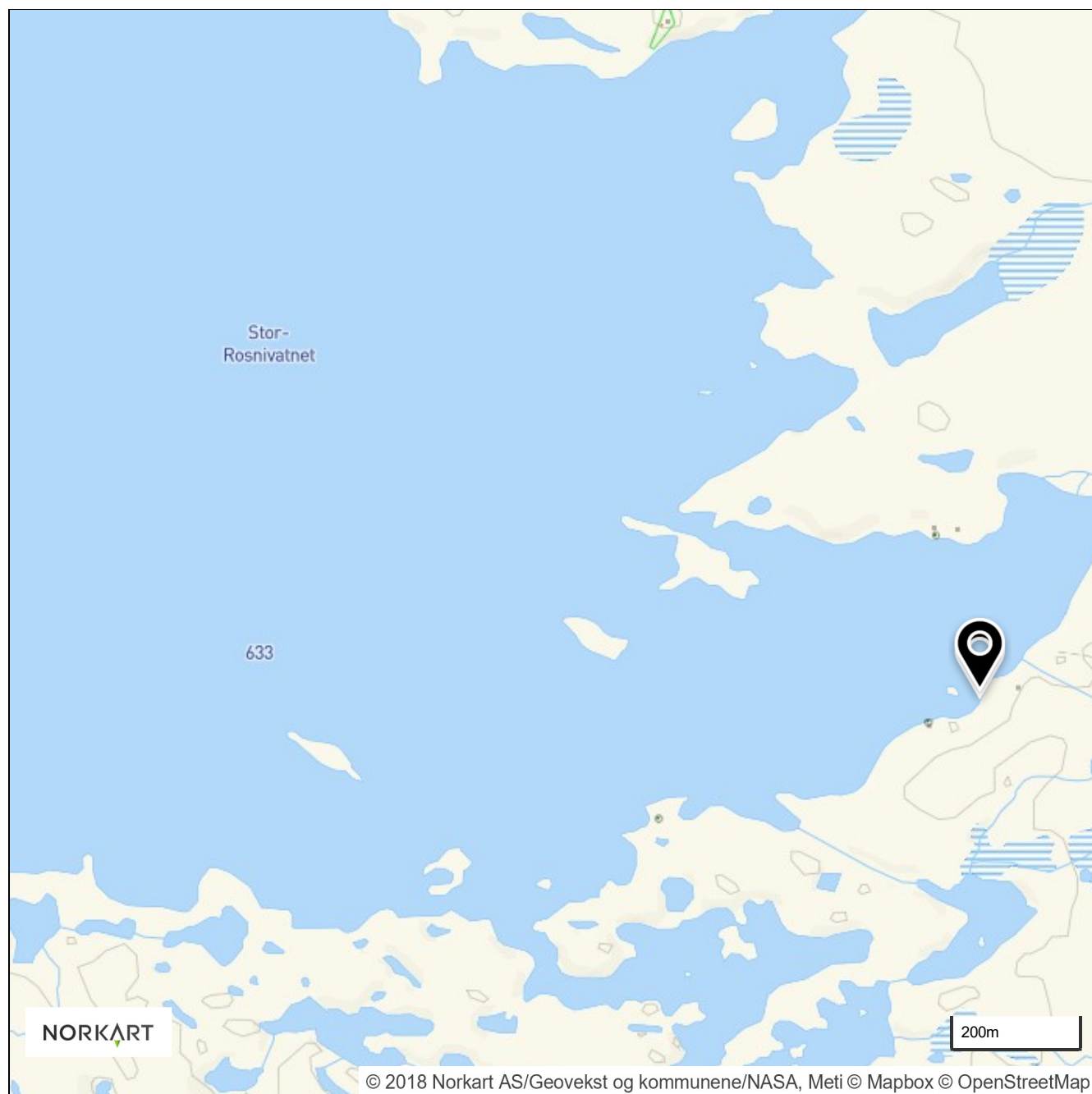
Se eget ark for plassering av båttutsettene i Rosna og eget skisse hvordan de ca blir utseende.

Får vi lov til å bygge dette?

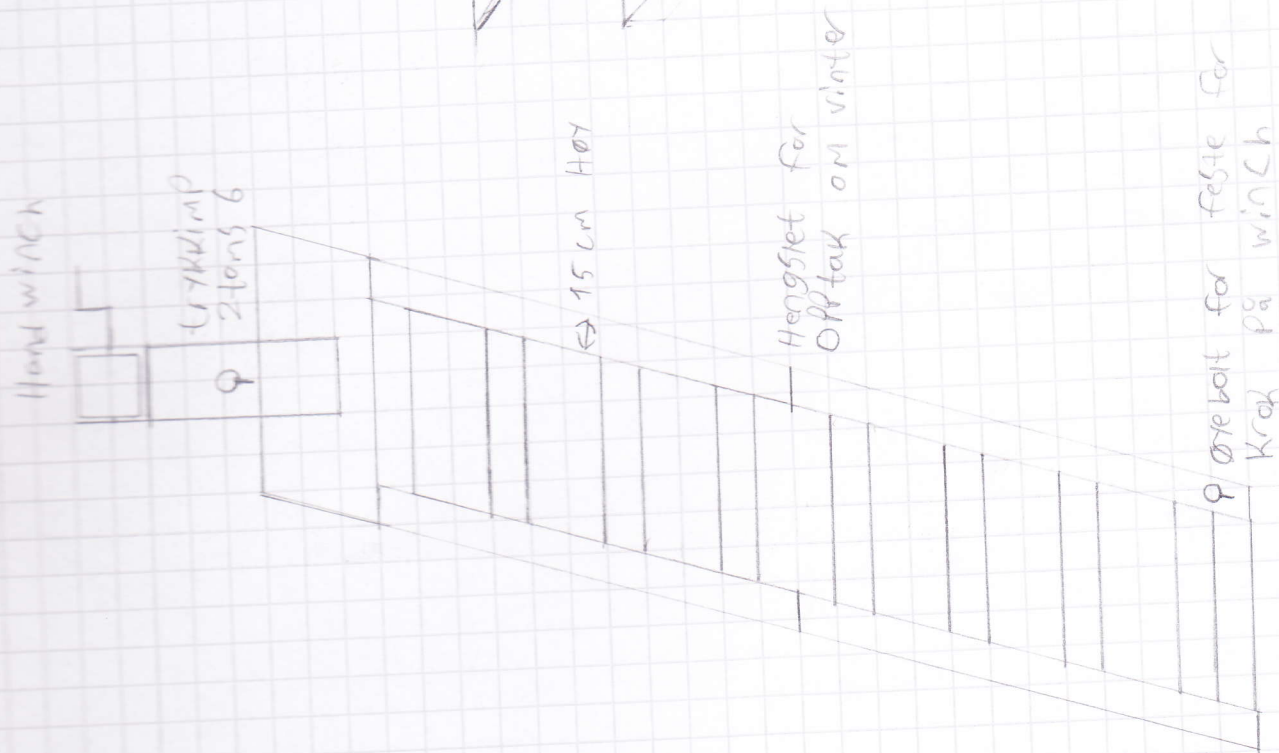
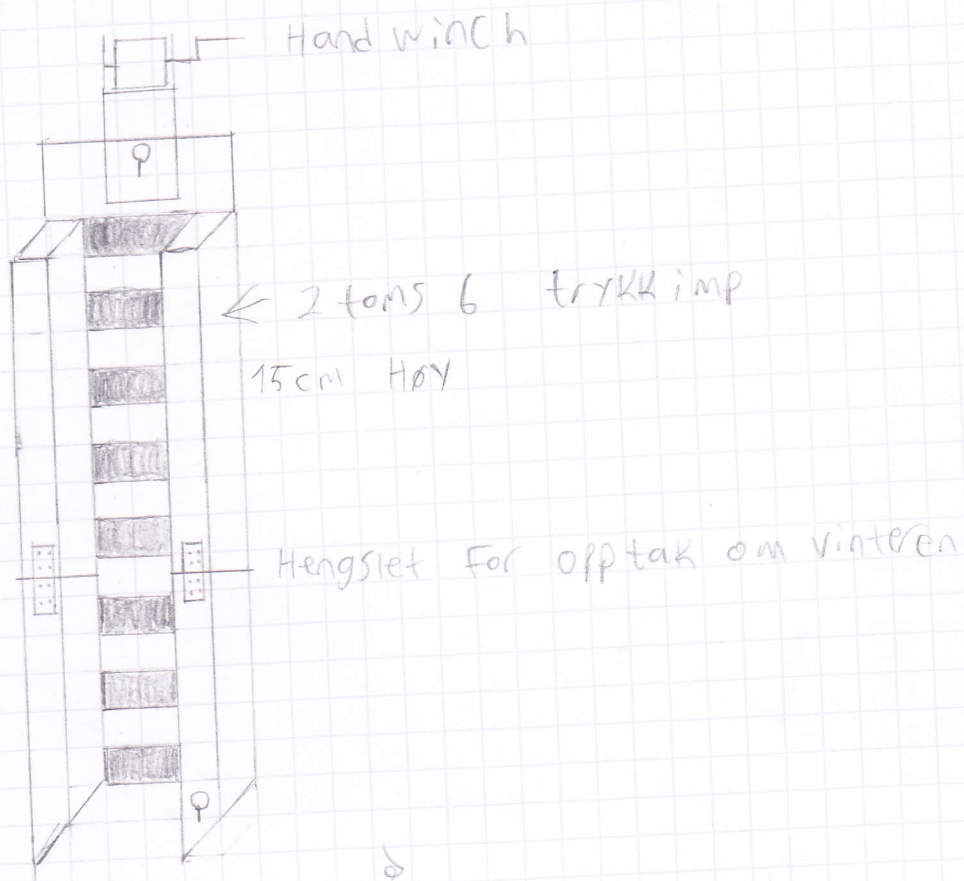
Hilsen Mats Jøran Jensen v/Sulitjelma Jeger og Fiskeforening

Saltdal kommune

Båt utsett Rosna

Fra: Rundhaug Harald[hru@statskog.no]
Dato: 14.08.2018 16:22:24
Til: Etnestad, Hanne
Tittel: Fwd: båtutsett Rosna

Høres dette greiere ut, og noe dere evt kan gi tillatelse til???

Videresendt melding:

Fra: mats jøran jensen <matsjj@hotmail.com<<mailto:matsjj@hotmail.com>>>
Dato: 14. august 2018 kl. 13:46:08 CEST
Til: Rundhaug Harald <hru@statskog.no<<mailto:hru@statskog.no>>>
Emne: Re: båtutsett Rosna

Hei ja plassering hadde vi tegnet inn på kartet, stranden nedenfor bjørnar åsen hytta. Hei ja vi kan godt bygge slik som du sendte tegning av. Planen er å ha 3 stk båter til utleie i rosna, 2 stk suvi og 1 alubåt. Vi trenger bare bredde nok til de båtene og 1 lite øye så vi kan låse båtene fast. Så lager vi utleggerne med hengsler så vi kan ta det opp fra vannet før det fryser.

Få Outlook for Android<<https://imsva91-ctp.trendmicro.com:443/wis/clicktime/v1/query?url=https%3a%2f%2faka.ms%2fghei36&umid=4C0C96DB-7365-F005-B798-8455182F38F4&auth=9b4eb635f1e4c9575b0657339cbbcf901d4d782c-0379f3c35fced204a4d3731c16a8dcb4d7830adf>>

Fra: Rundhaug Harald
Sendt: mandag 13. august, 11:12
Emne: båtutsett Rosna
Til: matsjj@hotmail.com<<mailto:matsjj@hotmail.com>>

Hei!

Jeg fikk en tlf fra Hanne Etnestad hos Nasjonalparkstyret før helga. Hun oversendte søknaden deres og ønsket å diskutere løsninger/muligheter med oss for å etterkomme deres ønske.

Utfordringen nå er regelverket for Junkerdal NP i forhold til deres forslag til løsning. Den anses for omfattende til at de kan etterkomme dette.

Jeg tror derfor dere må se på alternative løsninger , og som er enklere.

Hovedutfordringen deres, slik jeg har forstått det, er at der båtene ligger i sommersesongen så er det mye stein og de blir delvis liggende nede i vannet og risikoen for at slås sund/skades er stor.

Da er det 2 ting jeg ville fokusert på:

- finnen annen plassering som er bedre egnet (mindre stein og slakere terreng)
- legge imp.materialer på bakken og litt ut i vannet slik at båtene kan dras helt opp av vannet mellom hver gang de er i bruk.

De nye båtene er jo så lette at de lett dras opp av 1 person. Jeg tror derfor at å lage en enkel platting på bakken som skrår 1-2 meter ut i vannet kan bli godkjent av MNNPS(styret). Den bør ha en bredde på 1-2 meter slik at begge båtene kan ligge på den på land.

Med vennlig hilsen
Harald Rundhaug
Seniorkonsulent | 90748885

[cid:image001.png@01D11021.65E18A20]

Arkivsaksnr: 2018/5256-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 23.08.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	39/2018	14.09.2018

Søknad om dispensasjon - Oppføring av redskapsbu ved Bredek - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF

Forslag til vedtak

Statskog SF gis med dette dispensasjon fra forbudet mot inngrep som kan endre landskapets art eller karakter for å sette opp driftsbygning ved Bredek innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Dispensasjonen gis fra verneforskriftens kapittel IV, punkt 1.1 med hjemmel i §48 i naturmangfoldloven.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Driftsbygningen skal oppføres i henhold til omsøkt plassering, og tidligere gitt dispensasjon
- Den kan ha mål som oppgitt i søknaden og laftes i tømmer med torvtak. Bygningen skal ha nøytrale farger.
- Dispensasjonen er gyldig to år fra vedtaksdato. Om bygging av driftsbygning ikke har startet opp da, faller dispensasjonen bort.

Statskog SF gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for bruk av helikopter til frakt av materialer til ny driftsbygning på Bredek. Dispensasjonen gis fra verneforskriftens kap. 4, punkt 1 med hjemmel i kap. 4, punkt 3. Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder transport av tømmerkoie, materialer og utstyr til ny driftsbygning
- Transporten skal foregå innenfor ei uke i løpet av perioden 13.september – 31. oktober. Oppsynet ved Kristian Sivertsen skal varsles før transporten starter.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.

Bakgrunn

I styresak 67/2013 ga Midtre Nordland nasjonalparkstyre Statskog Fjelltjenesten og Helgeland Museum tillatelse til å sette opp et redskapshus ved Bredek. Det ble satt vilkår om at dispensasjon kun var gyldig for to år, og dersom bygging ikke var startet opp innen disse årene faller dispensasjonen bort.

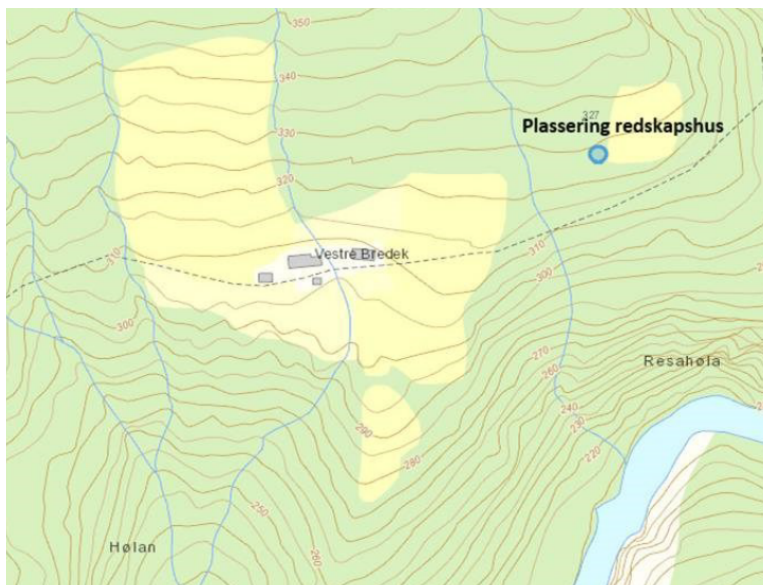
I søknad datert 22. august 2018 søker Statskog SF på nytt om å få sette opp dette redskapshuset. Dette med bakgrunn i en befaring med nasjonalparkforvalter, Fylkesmannen i Nordland, Helgeland museum og Statskog som fant sted 17. juli i år. På befaringa var Helgeland museum tydelig på at oppbevaring av maskiner i masstua var uheldig for bygget og deres aktivitet på Bredek. Det ville ikke være aktuelt å oppbevare maskinene i dette bygget fremover, heller ikke inneværende vinter.

Statskog ser nødvendigheten av å kunne lagre det kostbare utstyret under tak, og en trygg plass når det er annen aktivitet på Bredek. Statskog har overtatt den tømrede rastekoia som står ved rasteplassen på Storvollen, i forbindelse med ny E6-trase. De ønsker å benytte denne som redskapsbu. Det skal legges inn en til stokkhøyde, ny port og golv, slik at det er mulig å få utstyret inn og ut på en hensiktsmessig måte. Det søkes kun om oppbevaringsrom. I søknad av 2013 ble det i tillegg søkt om tillatelse til også å ha en overnattingsdel på bygget.

Bilde 1 Rastekoia ved Storvollen, som Statskog vil benytte som redskapsbu

Statskog ønsker å benytte samme plassering som det ble gitt dispensasjon til i 2013. De ønsker å få flydd opp tømringa i forbindelse med at Midtre Nordland nasjonalparkstyre har bestilt helikopter på befaringa 13. september.

Bilde 2 Kartutsnitt som viser omsøkt plassering

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert ved kgl. res. av 8. september 1989. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

III Formål

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

IV Vernebestemmelser

1. Landskapet

- 1.1. Landskapet skal være fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrelegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper. Opplistingen er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

Det er forbudt å bryte løs stein, mineraler eller fossiler. det samme gjelder uttak av slikt materiale for salg. Grotter og karstforekomster er vernet mot naturinngrep og beskadigelse av enhver art. Det er forbudt å fjerne materiale eller forekomster fra grottene.

- 1.2. Unntatt fra bestemmelsene i pkt. 1.1. er:

- nødvendig vedlikehold av hytter, gammer og bygninger.
- nødvendig vedlikehold av reindrifftsanlegg.

- vedlikehold av gjerder og andre innretninger til bruk for beiting.

1.3. Midtre Nordland nasjonalparkstyre kan gi tillatelse til:

- vedlikehold, opprettelse, merking og omlegging av turstier og skiløyper, og legging av bruer og klopper, samt oppsetting av skilt og vegvisere.*
- nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift.*
- anlegg og utvidelser av foreningshytter.*
- anlegg og tiltak i reindriftnæringen som går under pkt. 1.1.*

I utgangspunktet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art og karakter forbudt, herunder oppføring av bygninger, jf kapittel IV, punkt 1 i verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Etter verneforskriftens kapittel IV, punkt 1.3 kan forvaltnings-myndigheten gi tillatelse til nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift samt anlegg og utvidelser av foreningshytter.

Søknaden gjelder i dette tilfellet ikke privat grunn, tradisjonell landbruksdrift eller foreningshytter. Formålet med søknaden er å oppføre en driftsbygning som bidrar til å sikre et svært verneverdig bygningsmiljø samtidig som det vil øke mulighetene til å formidle bruken av bygningene på en bedre måte. En eventuell dispensasjon må hjemles i nml. §48

Etter naturmangfoldloven § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Begge vilkårene må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon. Etter første alternativ i § 48 første ledd kan det gis dispensasjon dersom det «ikke strider mot vernevedtakets formål». Dette innebærer at tiltaket etter sin art, plassering og omfang ikke må stride mot formålet.

Nasjonalparkstyret kan gjøre unntak fra §48 i nml. når formålet med vernet krever det, for vitenskapelige undersøkelser og arbeid eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller i særlige tilfeller når dette ikke er i strid med formålet med nasjonalparken eller truer verneverdiene.

Etter naturmangfoldlovens § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold, og det skal framgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Videre er all motorferdsel i utgangspunktet forbudt, jf verneforskriftens kapittel IV, punkt 7. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til helikoptertransport i nødvendige tilfeller, jf verneforskriftens kapittel VI, punkt 2.

Vurdering

I søknaden av 2013 dokumenteres behovet for en egen driftsbygning for forsvarlig lagring av maskiner og utstyr. I denne søknaden ble det også søkt om at feltpersonellet skulle ha en overnattingsdel i den ene delen av bygget. Dette ble avslått av nasjonalparkstyret, med begrunnelsen om at dette behovet ikke var godt nok belyst i søknaden, og at det kunne åpnes opp for det senere dersom det ble gjort rede for behovet for overnattingsdel. I den nye søknaden er det kun søkt om å flytte rastebua fra Storvollen opp til Bredek, som skal tjene som redskapsbu for slåttestyret. Behovet for overnatting blir derfor ikke vurdert videre i denne saken.

Dispensasjonen som ble gitt i 2013 har gått ut, og Helgeland museum har sagt at det ikke lengre vil være aktuelt å benytte masstua som oppbevaringsrom. Derfor har Statskog fremmet en ny søknad ovenfor nasjonalparkstyret. En dispensasjon fra verneforskriften vil åpenbart bidra til bedre sikring av svært verneverdige bygninger (gårdsanlegget er ikke fredet med hjemmel i kulturminneloven) og åpne nye muligheter i formidlingen av bygningenes bruk. Innenfor et areal på 12-15m² vil lagringsbehovet kunne dekkes. Den omsøkte rastebua på Stolvollen er 14 m². Midtre Nordland nasjonalparkstyre har sammen med Fylkesmannen i Nordland bidratt økonomisk til skjøtsel av slåttemarka på Bredek. Det er ønskelig at denne slåttene også kan gjennomføres i fremtida, da dette bidrar til å gi Bredek en av fylkets mest verdifulle slåttemarkar. En hensiktsmessig lagring av maskiner vil derfor være nødvendig for å sikre en årlig skjøtsel av slåttemarkene. En annen løsning kunne vært å fly maskinene inn og ut med helikopter hver sesong, men både med tanke på støy, forurensning, slitasje på vegetasjon ved ladning og slitasje på utstyret som fraktes, vil det være en bedre løsning å bygge en liten redskapsbu som Statskog her skisserer i sin søknad.

For å kunne transportere materialer og verktøy til restaurering/bygging av ny driftsbygning, er bruk av helikopter eneste alternativ og det innstilles på dispensasjon for å kunne utføre denne transporten. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i nasjonalparken da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy. Samtidig vet vi at bruk av helikopter i et begrenset tidsrom, vil ha liten innvirkning på verneverdiene. Den omsøkte motorferdselen er vurdert opp mot føre-var-prinsippet. Det er derfor lagt begrensninger på ferdselen med en tidsramme. Med de vilkår som er satt vil bruk av helikopter i dette omfanget ikke skade naturmangfoldet. Vi vurderer det heller ikke til at denne transporten sammen med annen lovlig motorferdsel i området vil medføre for stor samlet belastning på økosystemet og det innstilles på dispensasjon til slik transport.

Det følger av naturmangfoldloven § 8 at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap om naturmangfold, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapen om natur- og kulturlandskapet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er bl.a. hentet fra den gamle forvaltningsplanen, gjennomførte naturtype- og landskapstypekartlegginger, skjøtelsesplanen for slåttemarkene på Bredek og forarbeidet rundt forestående arbeid med revisjon av forskrift og forvaltningsplan.

Tiltaket, en driftsbygning på 14m², vil isolert sett ha liten effekt på natur- og kulturlandskapet med den omsøkte plassering og utforming. Forvaltningen legger til grunn at det omsøkte tiltaket med planlagt bruk alene i liten grad vil påvirke truet, nær truet eller verdifullt naturmangfold som er omfattet av verneformålet. Foreliggende kunnskap om naturmangfold i saken er i samsvar med kravene i naturmangfoldloven § 8. Tiltaket isolert sett anses ikke å stride mot vernevedtakets formål og søker begrunner tiltaket med at det vil støtte opp om deler av verneformålet.

Selv om tiltaket isolert i liten grad vil påvirke natur- og kulturlandskapet, må den enkelte søknad vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Under vurderingen av samlet belastning, må nasjonalparken og Saltfjellet LVO, Gåsvatnan LVO og Storlia NR ses i sammenheng. Eksisterende påvirkning i området består i hovedsak av veg og jernbane i Saltfjellet LVO, hytter, motorferdsel, beiting, jakt og fiske i de øvrige verneområdene. Forvaltningen vurderer det slik at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og det er forsvarlig å innvilge søknaden om en egen driftsbygning i dagens situasjon. I og med at søker påpeker at

overnattingsmuligheten er et sekundært behov, bes søker om å vurdere dette behovet på nytt. Et mindre bygg vil bidra til at samlet belastning reduseres.

Det er i denne omgang ikke aktuelt å stille fordyrende vilkår. Det er heller ikke aktuelt å vurdere andre lokaliseringalternativ. Naturmangfoldloven §11 og §12 vurderes derfor ikke nærmere her. Alternativet ved å frakte ut og inn utstyr for hver sesong vurderes å ha en større miljøbelastning enn redskapsbu.

Det andre vilkåret som må være oppfylt etter § 48 første ledd første alternativ, er at tiltaket «ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Verneverdiene er i følge verneforskriften i hovedsak knyttet til å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, jf. verneforskriftens kap. III. Som det framgår av vurderingen av § 8 ovenfor, vil det aktuelle tiltaket i liten grad påvirke natur og landskap. Vilråene for å gi dispensasjon i § 48 vurderes derfor å være oppfylt i dagens situasjon.

Redskapsbua er tenkt å oppfylle en veldig spesiell funksjon som lagringsbygg for sl tteutstyr som brukes i forvaltningen av området. Et slikt bygg ikke vil føre til uheldige presedensvirkninger, da det hverken er flere slåttemarker innenfor nasjonalparken eller andre skj tselsprosjekter hvor det benyttes tilsvarende utstyr.

Konklusjon

Statskog gis dispensasjon til   flytte rastebua fra St rvollen opp til Bredek, for   benytte denne som redskapsbu.

Saksopplysning

Det må også innhentes nødvendige kommunale tillatelser til tiltaket/motorferdsel.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Arkivsaksnr: 2016/8739-0

Saksbehandler: Inge Sollund Ingvaldsen

Dato: 30.08.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	40/2018	14.09.2018

Utkast til besøksstrategi for Sjunkhatten nasjonalpark

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar utkast til besøksstrategi for Sjunkhatten nasjonalpark til orientering, og oversender dette til Miljødirektoratet med følgende innspill/endringer:

-
-
-
-
-

Bakgrunn

Innen 2020 skal alle nasjonalparkene ha godkjente besøksstrategier. Midtre Nordland nasjonalparkstyre har vedtatt at Sjunkhtaten skal ha ferdig besøksstrategi i 2019.

Den 20. juli ble utkast til besøksstrategi oversendt fra administrasjon til nasjonalparkstyre og referansegruppa for arbeidet.

28. mai var det et innledende møte med referansegruppa for arbeidet med besøksstrategi. Følgende innspill ble tatt med videre fra møtet (se referatsak):

«I arbeidet med besøksstrategien må man ikke glemme lokal bruk og norske turister. Det er lett at det blir for mye fokus på den utenlandske turisten. Den norske turisten vil være mer lik de lokale brukerne med tanke på kultur for bruk av naturen og friluftserfaringer, mens den utenlandske turisten har andre forutsetninger og ofte ulik turkultur. Ti-på-topp har vært en pådriver for å øke besøket i Sjunkhatten nasjonalpark. Det er viktig å ha en god dialog og godt samarbeid med ti-på-topp, spesielt for å unngå slitasje på de mest sårbare toppene.

Tiltakene i besøksstrategiene kan, og bør, være sesongbetont i form av sommer- og vintertiltak. Ved hovedinnfallsporten i Øvre Valnesfjorden vil det være stor forskjell på sommer og vinterbruk med tanke på negativ påvirkning på verneverdiene. På våren/forsommeren er dette området svært viktig for våtmarksfugl. Disse artene vil ikke være i området på vinteren, noe som tilsier at man kan tåle langt mer besøk vinterstid enn sommertid. Slik også tilfellet er i dag.

Verneverdiene kan i mange tilfeller være en av grunnene til at folk kommer til nasjonalparken. Det er viktig å ta vare på disse for å ikke «sage av grenen vi sitter på». Skade på naturmiljø kan være mer enn slitasje: forstyrrelse, forsøpling, o.l. Slitasje kan dessuten gå på mer enn naturmiljø, også lokalbefolkning og små samfunn vil kunne oppleve slitasje av økt trafikk i korte perioder på året.

I besøksstrategien er det et poeng at man definerer hvor innfallsporten til nasjonalparken begynner, og samtidig sier noe om hvor besøksstrategien begynner. I Miljødirektoratets veileder M417: Innfallsporter, beskrives innfallsporten som «summen av utendørs tilrettelegging». Informasjon, utsikt eller aktiviteter i randsonen kan i mange tilfeller utgjøre en fullverdig innfallsport. Innfallsportene vil i de fleste tilfeller tilrettelegges utenfor vernegrensa.

Det er viktig at det i arbeidet med innfallsporter avklares hvordan drift, ansvar og vedlikehold skal fordeles på de ulike aktørene. I Norge er det relativt lett å få tak i investeringsmidler til å bygge både utedo og arktitekttegnete rasteplasser, men når det kommer til driftsmidler er det langt vanskeligere å få på plass finansiering.

Besøksstrategien må ta høyde for ulike type brukere og at disse krever ulik tilrettelegging, informasjon og andre tiltak. Det kan være busslaster med turister, fjellvandrere, båtbrukere, barnefamilier på tur og spesielt for Fridalen: folk med funksjonsnedsettelse. Det er viktig å skille mellom lokal bruk og besøkende. Fokuset på «Barnas nasjonalpark» må ikke glemmes i arbeidet med besøksstrategi, og tilrettelegging mot barn, unge og småbarnsfamilier vil i mange tilfeller være tilrettelegging som rettes mot «alle» (lettgått, korte turer, informasjon, bålplasser, gapahuker, o.l.). Bodømarkas venner har hatt god erfaring med at barnefamilier tar i bruk deres tilrettelegging i bymarka.

I Sjunkhatten bør man se nærmere på hvordan vi i forvaltninga skal forholde oss til det «ekstreme friluftslivet», som blir stadig mer populært å utøve i norsk natur.

Nytt møte innen 25. september, og utkast/skjelett til besøksstrategi skal foreligge

Som følge av at sakspapirene er sendt ut til dette styremøtet før møtet i referansegruppa vil deres tilbakemeldinger til utkastet bli ettersendt.

Vurdering

Sjunkhatten nasjonalpark har per i dag en fylkesdelsplan som i stor grad omtaler det som en besøksstrategi for området skal ta stilling til. Det store paradokset knyttet til

dette arbeidet med verneplan og fylkesdelsplan som gikk parallelt er at man i nasjonalparkens mest sårbare områder også har sagt at man ønsker å tilrettelegge for en hovedinnfallsport. Denne besøksstrategien fraviker ikke fra disse planene, men fokuserer på en del av de avbøtende tiltakene som er beskrevet i ulike fagrapporter.

Det viktigste målet med besøksstrategien må være å få på plass tilrettelegginga ved hovedinnfallsportene. Framdrifta med dette har vært etterspurt og kritisert fra flere hold, og det er ønskelig å få fortgang i denne prosessen. Derfor er det også viktig å få en rask avklaring med besøksstrategi, slik at de rammene den setter er på plass slik at det ikke blir en brems i systemet. I dette ligger det også å få til god skilting fra hovedveiene (Rv80 og E6), som vil gi nasjonalparken økt synlighet.

Under verneplan- og fylkesdelsplanprosessen ble Sjunkhatten benevnt som Barnas Nasjonalpark, og dette finner man tydelig igjen i fylkesdelsplan. Dette har kanskje vært mindre kommunisert de senere år, men med besøksstrategien ønsker man å løfte frem dette med barn og unge, og ikke minst tilrettelegging for folk med funksjonsnedsettelse. Som det ble sagt av Salten friluftsråd i oppstartsmøte: «Fokuset på Barnas nasjonalpark må ikke glemmes i arbeidet med besøksstrategi, og tilrettelegging mot barn, unge og småbarnsfamilier vil i mange tilfeller være tilrettelegging som rettes mot alle (lettgåtte turer, informasjon, bålplasser, gapahuker, o.l.).

Informasjon om nasjonalparken må bedres, spesielt gjelder dette informasjon på internett. I arbeidet med tilrettelegging på/ved hovedinnfallsportene skal det lages nye informasjonstavler etter den nye merkevarestrategien. Det er ønskelig å lage temaplakater om: Våtmarksfugl med fokus på båndtvang og ekstra sårbare soner samt Sjunkfjorden og reindrift. Informasjon kan også pakkes inn gjennom app-løsninger. Her må nasjonalparkstyret kanskje avvente litt å se hva som vil egne seg best for alle sine områder.

I arbeidet med besøksstrategi må det jobbes for at Ramsalten våtmarkssenter får ny finansiering til å drive naturveiledning. I tillegg bør det jobbes for at Besøksenter nasjonalpark Nordland (Nordland nasjonalparksenter) får autorisasjon til å drive naturveiledning om Sjunkhatten. Denne autorisasjonen bør det jobbes med for alle nasjonalparkene som ikke allerede er autoriserte (Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen).

Besøksstrategien har satt et hårete mål om at Sjunkhatten skal bli en av Nord-Norges fremste vinterdestinasjoner, og skal nevnes i samme åndredrag som Lofoten, Narvik og Lyngsalpene. Med nærhet til både flyplass og togstasjon, og med hele spekteret av skiaktivitet ligger alt til rette for å utvikle Sjunkhatten som vinterdestinasjon. Allerede er fjellene i nasjonalparkens sydlige grense mye brukt til skikjøring, og Fridalen/Erlingbu er regionens mest brukte langrennsløyper, men med økt tilrettelegging, informasjon, guiding, kan hele Sjunkhatten tas i bruk som et populært vintersportssted.

Nasjonalparkstyret skal gjennom besøksstrategien jobbe politisk for å få realisert satsninga på Sjunkhatten folkehøgskole. Med nærhet til folkehøgskole, leirskole og helsesportsenter kan Sjunkhatten ta en unik posisjon med å tilby helsefremmede aktiviteter og rehabilitering, også for folk med nedsatt bevegelse.

Arkivsaksnr: 2018/3842-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 30.07.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	41/2018	14.09.2018

Junkerdal nasjonalpark - Søknad om flyging med drone - Bodø og omegn turistforening

Forslag til vedtak

*Bodø og omegn turistforening gis avslag på søknad om tillatelse til å bruke drone til filming av Argaladhytta i forbindelse med revisjon av informasjon.
Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 7.3 a.*

Bakgrunn

I epost av 07.06.2018 søker Bodø og Omegns Turistforening (BOT) om tillatelse til å fly en drone over Argaladhytta innenfor Junkerdal nasjonalpark for å gjøre opptak til en informasjonsvideo om hytta.

BOT eier og driver Argaladhytta. Hytta er omtalt på denne nettadressen:

<https://www.ut.no/hytte/3.1615/>

Foreningen skal i gang med å revidere informasjon om hytta og revisjonen vil bl.a. bestå av en kort video som viser hytta og tunet ved hytta.

For å kunne gjøre det trenger BOT tillatelse til å fly en drone over hytta for å gjøre opptak.

Tidsbruk for å gjøre opptak vil være inntil 2-3 timer og opptak er tenkt gjort i 2018.

Foreningen skriver at dette ønsket trenger en avklaring opp mot paragraf 7.3 i forskriften og søker om tillatelse til å gjøre nødvendig opptak som beskrevet over.

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for nasjonalparken, jf. §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Formålet med vernet er:

- * Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- * Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving tradisjonelt og enkelt friluftsliv.
- * Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark sier også at dyrelivet er fredet mot skade og unødvendig forstyrrelse (§ 3 pkt. 3.1)

Skaitidalen og områdene fra Skaiti og opp til Balvatnet er et viktig hekkeområde for sårbare rovfuglarter som jaktfalk og kongeørn. Området er også et av de få ødemarksområdene hvor bjørn ferdes i Nordland.

I retningslinjer fra Miljødirektoratet av 08.01.2018 likestilles droner med modellfly. Bruk av droner innenfor Junkerdal nasjonalpark reguleres derfor av verneforskriftens punkt om unødvendig støy (§ 3 pkt. 7.3a), her er det satt et forbud mot bruk av motordrevet modellfly, modellbåt, isbor o.l.

Det er ikke spesifisert unntaksregel for den omsøkte typen tiltak. En søknad om dispensasjon må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen for verna områder, naturmangfoldlovens § 48 som sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.

Begge vilkår må være oppfylt, men selv om vilkårene ellers er oppfylt skal ikke dispensasjon automatisk gis. Skjønn og overordnede instruksjoner spiller også inn.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

I Junkerdal nasjonalpark er bruk av motordrevet modellfly og droner forbudt, i tillegg er dyrelivet fredet mot skade og unødvendig forstyrrelser.

I forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark er nasjonalparken oppdelt i forvaltningssoner. Argaladhytta ligger i kanten av en brukssone og like inntil en vernesone hvor verneforskriften skal praktiseres strengt.

Forvaltningsplanen fra 2008 gir ikke føringer for bruk av droner, ettersom det var en lite kjent teknologi da planen ble utarbeidet, men planen omtaler forbudet mot unødvendig støy under kapittel 4.3.5 om Motorferdsel.

«Unødig støy i nasjonalparken skal unngås. Eksempler på støykilder som kan sjenere er strømaggregat og motorsager, men disse er hjelpemidler som i mange tilfeller vil være nødvendig å bruke på hyttene. Det lave antallet hytter i nasjonalparken taler for at dette vil være av minimal belastning for området. Derimot er all unødvendig støy, dvs støy som ikke er forbundet med drift og vedlikehold, forbudt. Eksempler på dette er motordrevet modellfly og modellbåt, motordrevet isbor»

Et av verneformålene med Junkerdal nasjonalpark er å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep. Det som verdsettes høyest av besøkende i nasjonalparkene er opplevelse av uberørthet og stillhet. En elektrisk drone er knapt

hørbar på litt avstand, så ut fra direkte støyhensyn er tiltaket lite problematisk, men flygende droner er et fremmedelement i naturen, og for noen vil opplevelsen av flygende objekt som droner ødelegge følelsen av å være i urørte områder. Bruk av droner innenfor nasjonalparken bør derfor begrenses i mye brukte områder og tider med stor utfart. Stien forbi Argaladhytta er en del av Nordlandsruta og en av de stiene i nasjonalparken som er mest brukt og som trolig vil få økt besøk ved markedsføring av Nordlandsruta.

Verneforskriften for nasjonalparken har også et forbud mot «unødig forstyrrelse» av dyrelivet. Bruk av droner vil da for eksempel være forbudt i hekketida i nærheten av sårbare arter. Indirekte kan også filmopptak som markedsfører sårbare område overfor nye brukere kunne medføre negativ effekt ved at sårbare arter blir utsett for forstyrrelser i form av økt ferdsel og aktivitet gjennom stadig større deler av året.

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) er godt når det gjelder biologiske verdier i området rundt Argaladhytta og i Skaitidalen. Skaitidalen og områdene fra Skaiti og opp til Balvatnet er et område med flere hekkeplasser for sårbare rovfugler som jaktfalk og kongeørn. I området registreres det bjørn eller spor nesten årlig, våren 2016 ble det også observert tre unger som hadde overvintret i området.

Det mangler imidlertid erfaring med effekter ved bruk av droner, hvordan reagerer f.eks. ungfugl på et slikt luftfartøy, kan det være fare for at fugl skades? Føre-var-prinsippet (§ 9) tilsier derfor at en bør unngå flyging mot sårbare viltbiotoper som rovfuglreir og holde generelt god avstand til vilt som måtte finnes i området.

I nasjonalparken er motorferdsel, inngrep og støy regulert og skal reduseres til et minimum. Hvert tiltak må derfor vurderes nøye opp mot verneformål og eventuell påvirkning av verneverdiene. For bevaring av verneverdiene i et langsiktig perspektiv må en vurdere den samlede påvirkningen, og ikke bare gi isolerte enkelttillatelser som kan skape presedens for påfølgende søknader.

De siste årene har bruk av droner blitt mer og mer vanlig, både til profesjonell bruk, bruk i forskjellige næringer og til hobbybruk. Denne utviklinga har ført til stor økning i bruk av droner i naturen og ønske om å bruke droner i nasjonalparker og andre verneområder.

Både turistforeningene og jeger- og fiskeforeningene har flere hytter i og like inntil nasjonalparken, og det kan da blir mange aktører som ønsker sitt område profilert. Det kan skape presedens om det åpnes for ukritisk bruk av drone for markedsføring. Bestemmelsen i verneforskriften for nasjonalparken skiller ikke mellom bruk av droner til rekreasjon/hobby eller kommersielt bruk, den sier kun noe om unødvendig tiltak, og nevner modellfly som et eksempel.

Nasjonalparken skal stimulere til opplevelser av natur og landskap med minst mulig tilrettelegging og ved utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv. Bruk av nye motordrevne objekt i området, uten at tiltaket er helt nødvendig, vil stride mot dette formålet.

I dag ligger det flere fine stillbilder av hytta og området rundt på nettsida til turistforeningen. Fra stien og åsryggen ovenfor hytta er det mulig å få gode oversiktsbilder av området rundt hytta. For å gi god informasjon og reklame om hytta og beliggenheten er det derfor ikke nødvendig å filme Argaladhytta ved bruk av drone (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder nml § 12).

Dispensasjonsregelen i § 48 skal behandles strengt og skal ikke brukes for å utvide rammene som vernevedtaket gir, men den skal være en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller helt spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Bruken av droner til filming i nasjonalparken bør avgrenses til bruk i forbindelse med næring og til ekstraordinære nødvendige tiltak eller som et nyttig hjelpemiddel for å dokumentere og fremme verneverdier og naturverdier i nasjonalparkene. Tiltakene må imidlertid ikke skape uheldig presedens (økosystemtilnærming og samla belastning nml § 10)

Konklusjon

Verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark har ingen hjemmel for å gi tillatelse til bruk av drone i nasjonalparken, og tiltaket vil være i strid med verneformålet for nasjonalparken. Nasjonalparkstyret ønsker heller ikke å skape en presedens for bruk av drone til å lage informasjon for markedsføring av hyttene innenfor nasjonalparken.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	42/2018	14.09.2018

Søknad om helikoptertransport i forbindelse med uttransport av skutt elg - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Statskog SF v. Lars Movik

Forslag til vedtak

Statskog Helgeland gis dispensasjon fra verneforskriftene for Saltfjellet–Svartisen nasjonalpark for begrensa bruk av helikopter i forbindelse med utfrakt av elgslakt. Dispensasjon gis med hjemmel i verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Transporten skal koordineres via Statskog Helgeland som også er ansvarlig for at vilkårene oppfylles i forhold til det enkelte jaktlag.

- Det skal tas hensyn til eksisterende dyreliv ved flyging og forstyrrelse skal begrenses i størst mulig grad
- Enhver form for terrenginngrep i forbindelse med landingsplass tillates ikke.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. De enkelte jaktlag gis informasjon om kontaktpersoner i de respektive reinbeitedistrikt.
- Dispensasjonen gjelder kun for frakt av elgslakt.
- Dispensasjon gjelder for Bjøllådalen, Blakkådalen, Stormdalen/Tespdalen og Glomdal/Vesterdalen
- For jaktfeltene Bjøllådalen, Blakkådalen og Glomdal/Vesterdalen gjelder dispensasjon for samlet inntil åtte turer per år – 2 turer pr. jaktområde
- For jaktfeltet Stormdalen/Tespdalen gjelder dispensasjon for inntil 4 turer pr. år, maks 2 turer per jaktperiode.
- Dispensasjonen gjelder for 2018
- Oppsynet skal varsles når dispensasjonen benyttes

Bakgrunn

I AU-sak 29/2013 ga Midtre Nordland nasjonalparkstyre dispensasjon for utflyging av elg med helikopter til Statskog Helgeland. Følgende vedtak ble fattet:

«Statskog Helgeland gis dispensasjon fra verneforskriftene for Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark for begrensa bruk av helikopter i forbindelse med utfrakting av elgslakt, jamfør kapittel IV, punkt 4.1 og punkt 4.3 i verneforskriften for Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark.

Transporten skal koordineres via Statskog Helgeland som også er ansvarlig for at vilkårene oppfylles i forhold til det enkelte jaktlag».

Dispensasjon ble gitt med følgende vilkår:

- Det skal tas hensyn til eksisterende dyreliv ved flyging og forstyrrelse skal begrenses i størst mulig grad
- Enhver form for terrenginngrep i forbindelse med landingsplass tillates ikke.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne. De enkelte jaktlag gis informasjon om kontaktpersoner i de respektive reinbeitedistrikt.
- Dispensasjonen gjelder kun for frakt av elgslakt.
- Dispensasjon gjelder for Bjøllådalen, Blakkådalen, Stormdalen/Tespdalen og Glomdal/Vesterdalen
- Dispensasjonen gjelder for samlet inntil åtte turer per år – 2 turer pr. jaktområde
- Dispensasjonen gjelder for 4 års-perioden 2013 – 2016
- Oppsynet skal varsles når dispensasjonen benyttes

Dispensasjon gikk ut i 2016, og Statskog Helgeland ønsker å fornye denne til perioden 2018 – 2022. Det søkes om en økning til 4 turer per jaktområde, på bakgrunn av at det har blitt utvidet jakttid på elg (frem til 23. desember) og at det er aktuelt for Statskog å dele opp jaktfeltene i to perioder, og følgelig en dobling i antall jaktlag.

I følge jaktstatistikk for perioden 2014 til 2018 har tildelte dyr for de aktuelle jaktfeltene økt:

I 2018 er det tildelt:

- 4 dyr i Blakkådalen,
- 3 dyr i Glomdalen,
- 5 i Bjøllådalen
- 9 i Tespdalen/Stormdalen.

I 2013 ble det tildelt:

- 3 dyr i Blakkådalen,
- 2 dyr i Glomdalen,
- 4 i Bjøllådalen
- 3 i Stormdal/Tespdalen.

Det vil bli ny planperiode for elgjakta i Rana fra 2019, noe som vil føre til enda større kvoter, samt at alle Statskogjaktfeltene deles inn i to perioder. I 2018 er det kun Stormdal/Tespdalen som deles inn i to perioder.

Etter epostkorrespondanse har nasjonalparkforvalter og Statskog kommet til enighet om at de søker kun for 2018 i år, og kommer med en ny søknad neste høst når rammene rundt den nye bestandsplanen er avklart. Da har Statskog bedre oversikt

over antall jaktlag, antall dyr, og antall perioder på de forskjellige jaktfeltene. Den nye dispensasjon vil dessuten følge rulleringa i bestandsplan.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark ble etablert ved kongelig resolusjon av 8. september 1989.

Formålet med nasjonalparken er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

I utgangspunktet er motorferdsel til lands og til vanns, herunder landing og lavtflyving med luftfartøy er forbudt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer (jmfør kapittel IV, punkt 4.1 i forskriften).

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak for motorferdsel i andre nødvendige tilfeller (jmfør kapittel IV, punkt 4.13 i forskriften). Før eventuell tillatelse til motorferdsel i nasjonalparken gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper og i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Andre transportmetoder og kombinerings av flere transportbehov skal også vurderes.

Nasjonalparkforvalter kan på vegne av nasjonalparkstyret behandle saker med spesifisert dispensasjonsbestemmelse på delegert myndighet. En slik dispensasjonsbestemmelse finnes i denne saken, men på grunn av omfanget av flyginga og eventuell endring i tidligere praksis, løftes den frem for styret da den anses å ha en viktig prinsipiell karakter. Saken kan også ses i sammenheng med søknader som kommer fra jaktlag i Statskog Salten sine områder, hvor denne praksisen med at Statskog søker på vegne av alle jaktlagene ikke er etablert.

Vurdering

Elgjakt er tillatt i området og mulighet for å frakte slakt uten bruk av motorisert kjøretøy er vanskelig på grunn av lang avstand til vei. Vurdert i forhold til verneformålet er bruk av helikopter det beste alternativet for motorisert frakt av slaktet ut av området. En tur med helikopter vil kunne ta med seg flere slakt og man unngår kjørspor i terrenget. Dette vil ikke medføre noen varig påvirkning på verneverdier eller verneformål i området. Om forholdene skulle gjøre det nødvendig å bruke snøskuter eller helikopter, vil også det være av et så begrensa omfang at det ikke medfører skade.

Det søkes om en betydelig økning i antall turer, fra 2 pr jaktlag i forrige dispensasjon til 4 pr jaktlag. Ser man enda en dispensasjonsperiode bak til perioden 2008 – 2012 ble det gitt dispensasjon til inntil fire turer per år, samlet på alle jaktlagene. Begrunnelsen for en vesentlig økning skyldes at Statskog skal dele jaktfeltene i to perioder fra og med 2019, og i så måte vil det være behov for å frakte ut elgslakt i både tidlig- og senperioden. For 2018 er det kun et av jaktfeltene som er delt inn i to perioder, og det foreslås at kun dette jaktfeltet får en økning i antall turer. Dispensasjon videreføres som tidligere, med en økning i antall turer for det jaktfeltet som deles opp i to perioder.

Neste år vil alle jaktfeltene ha ny kvote og to perioder, og det vil være hensiktsmessig å vente til neste år før man vurderer en økning til 4 turer per jaktfelt.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre mener derfor at det kan gis tillatelse uten at dette kommer i konflikt med verneverdier eller verneformål.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for natur- og verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy.

Helikoptertrafikk på denne tiden av året vurderes ikke å bidra til vesentlig forstyrrelse av fugle- og dyreliv. Det er satt krav om at flygingen skal foregå kun i forbindelse med uttransport av elgslakt

Føre-var § 9

Føre-var-prinsippet er vurdert opp mot omsøkte tiltak. Det er lagt begrensinger på transporten gjennom at den skal foregå med helikopter og at den kun gjelder for transport av skutt elg. Med de begrensinger som er gitt, kan vi ikke se at transporten vil skade naturmiljøet.

Økosystemtilnærming og samla belastning § 10

Kjøringen det er søkt om i dette tilfellet, vurdert sammen med annen lovlig kjøring i området, er i så begrensaomfang at det ikke vil medføre for stor belastning på økosystemet.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Ut fra de opplysninger som foreligger, er det ikke indikasjoner på at virksomheten vil føre til miljøforringelse. Prinsippet er derfor ikke aktuelt å benytte i denne saken.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Ikke aktuelt i denne saken.

Konklusjon

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	43/2018	14.09.2018

MIDNOR - Dispensasjon fra verneforskriften - Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Jon-Anders Kuhmunen. Bygging av elementlavvo/plankelavvo ved Hessihompvatnet.

Forslag til vedtak

Vedtak 1:

Midtre Nordland nasjonalparkstyre tar klagen fra Fylkesmannen i Nordland delvis til følge: Styret har:

- Endret hjemmelsbruk fra naturmangfoldlovens § 48 til verneforskriftens kap. IV punkt 1.3
- Gjort avveininger for og imot tiltaket, og begrunnet disse
- Gjort vurderinger knyttet til botanikk og friluftsliv
- Alternativ plassering er vurdert, og satt som vilkår for positivt utfall i saken

Vedtak 2:

Jon Anders Kuhmunen (Saltfjellet reinbeitedistrikt) gis på bakgrunn av de nye vurderingene dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for å bygge en elementlavvo/plankelavvo ved Hessihompvatnet.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Lavvoen skal ha en størrelse og utforming (diameter 4,4 m) som beskrevet i søknaden.
- Lavvoen skal være oppført i løpet av 2018-2020.
- Lavvoen skal plasseres vest for Jeger og fisk hytta ved sørenden av Hessihompvatnet, jfr. vedlagte kart.
- Lavvoen skal tas inn i førstkommende distriktsplan for Saltfjellet reinbeitedistrikt.

Dispensasjonen gis med hjemmel i verneforskriftens Kap. IV, punkt 1.3, 4. strekpunkt

Bakgrunn

Jon-Anders Kuhmunen søkte i desember 2017 om dispensasjon fra verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark for å føre opp en gjeterlavvo/elementlavvo ved Hessihompvatnet innen Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden på styremøte 05.03.2018. Det ble da gitt dispensasjon med det vilkår at elementlavvoen godkjennes i distriktsplanen.

Fylkesmannen i Nordland påklagde dette vedtaket 27.03.2018. Klagen kan oppsummeres med at styret benyttet feil hjemmel, og at det manglet vurdering i forhold til:

1. Manglende avveining for og imot tiltaket
2. Interesser knyttet til botanikk og friluftsliv er ikke omtalt, hverken i vedtaket eller i saksfremlegget
3. Alternativ plassering er ikke vurdert
4. Presedens

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet klagen på styremøte 08.06.2018. Der det ble gjort nye vurderinger knyttet til de fire punktene. Siden alternativ plassering ikke var diskutert med tiltakshaver ble følgende vedtak fattet:

«Saken utsettes til neste styremøte. Saksbehandler må gå i dialog med tiltakshaver og se på mulighetene for en alternativ plassering».

25.07.2018 mottok Midtre Nordland nasjonalparkstyre en utdyping av søknaden fra Jon Anders Kuhmunen.

02.08.2018 kontaktet saksbehandler Jon Anders Kuhmunen med tanke på å få til et møte.

Møtet ble gjennomført 22.08.2018 med følgende til stede:

Jon Anders Kuhmunen (tiltakshaver) og Gunnar Rofstad (saksbehandler i sekretariatet for Midtre Nordland nasjonalparkstyre)

På bakgrunn av utdyping av søknaden fra Jon Anders Kuhmunen og e-post utveksling i forbindelse med invitasjon til møte og møtet 22.08.2018 er følgende nye momenter fremkommet:

- Elementlavvoen ble innlemmet (behandlet?) på årsmøtet for distriktet den 19. juni og ble enstemmig godkjent.
- Omsøkte plassering av lavvoen er reindriftsfaglig begrunnet og tar høyde for både reindriftas strategiske hensyn og miljømessige forhold knyttet til utøvelse av reindriften. I dette ligger også vurderinger knyttet til sikkerhet i reindriften.
- Omsøkte lavvo er tenkt byttet ut med en tradisjonell lavvo som må settes opp for hver gang. Området som lavvoen ønskes plassert er et mye brukt område for reindrifta i Saltfjellet. Uansett vil området bli benyttet på samme måte som

tidligere uavhengig av permanent lavvo. Forskjellen er bare økt kjøring og svekket sikkerhet under gjeting.

På møtet skisserte GRO to alternativer:

- Lavvoen plasseres utenfor nasjonalparken
- Lavvoen plasseres ved JFF hytta ved Hessihompvatnet

Jon Anders fant begge disse alternative lite ønskelig og ønsket lavvoen lokalisert i henhold til opprinnelig søknad. Da opprinnelig søknad ble utformet ønsket han å sette opp ei hytte, men av miljøhensyn reduserte han sitt ønske til en liten plankelavvo.

Han hadde følgende argument for sitt syn:

Bedre telefonkontakt fra opprinnelig omsøkt lokalitet enn fra området rundt JFF-hytta
Bedre utsyn med beiteområdene til reinen.

Konflikt med fritidsutøvere: Erfaringen fra Bjøllåvatnet viser at det kan oppstå konflikter mellom reindriftsutøvere som arbeider hele døgnet og turister som er på hyttene for å slappe av og kose seg.

Etter møtet den 22.08. har Jon-Anders Kuhmunen kommet med et skriftlig innspill som han ønsker at alle medlemmene i nasjonalparkstyret skal få til orientering.

Dette innspillet gjengis her:

«Vil gjerne komme med noen synspunkter etter møte vårt onsdag den 22 august. Jeg synes det at Fylkesmannen v/miljøvern avdelingen etterspør alternativ plassering i sin klage, viser lite respekt og forståelse for reindriftenes faglige behov. Det ble og fremmet et forslag om alternativ plassering fra nasjonalparkforvalter på vårt møte på Storjord, at den omsøkte gjeter lavvoen skulle plasseres ved jeger og fisk sin hytte eller utenfor nasjonalparken.

For det første vil jeg påpeke at etableringen av nasjonalparken ikke skulle legge begrensninger på den vanlige reindriften på Saltfjellet. Den omsøkte lavvoen må kunne betraktes å være langt innenfor det man kan kalle vanlig reindrift. Inngrepet dersom man kan kalle for det, er på 15,2 m² og er tenkt som et alternativ til tradisjonell lavvo. Lavvoen vil bli sporadisk brukt i de perioder det er behov for tilsyn av rein og ved flyttinger i dette området.

For det andre vises det liten forståelse og respekt for reindriftenes behov.

At et tidligere inngrep (hytta til jeger og fisk) i reindriftenes arealer nå i ettertid skal legge føringer for reindrifta. Hadde ikke hytta vært der i dag så ville det heller ikke vært et alternativ til nasjonalparkforvalter å foreslå at den omsøkte gjeter lavvoen skulle bygges der. Jeger og Fisk har ikke tatt reindriftenes syn ved sin plassering av hytta og vil derfor ikke være et alternativ for reindriften. Det samme gjelder for så vidt nasjonalparken ettersom nasjonalparkgrensen, ikke skal ha betydning for gjeting av rein. Når man søker om en gjeter lavvo, er plasseringen nøye vurdert over flere år, og det er mange faktorer som spiller inn.

For det tredje så er lavvoen også begrunnet av hensyn til sikkerhet. I distriktet har det vært flere alvorlige ulykker i forbindelse reindriftsarbeid og enda flere nestenulykker. Lavvoen vil være et sted man kan søke ly og samtidig ha telefondekning.

Etter mitt og distriktets syn vil ikke denne lavvoen true verneverdiene i nasjonalparken. Reindriften er den sikreste garantisten for verneverdiene. Reindriften er ikke interessert i å ødelegge for seg selv.

Jon Ante Taarneby Kuhmunen»

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark ble etablert 8.september.

Formålet med nasjonalparken (Kap. III) er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- I tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Landskapet skal være fredet mot tekniske inngrep av enhver art, herunder oppføring av bygninger og anlegg, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving og påfylling av masse, sprenging og boring, nydyrking, nyplanting, drenering og annen form for tørrlegging, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, merking av stier og løyper. Opplistingen er ikke uttømmende

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- anlegg og tiltak i reindriftnæringen, jfr Kap. IV punkt 1.3

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre

Vurdering

Reindriftenes behov for husvære er godt dokumentert i søknad og annen korrespondanse med Jon Anders Kuhmunen. Et positivt vedtak vil føre til økt konsentrasjon av motorisert aktivitet, men det er et poeng at det samlet sett vil gi mindre motorisert ferdsel i området. En elementlavvo med diameter på 4,4 meter vil være et relativt beskjedent landskapsinngrep, men ved en uheldig plassering i terrenget kan den likevel bli ruvende i landskapet. Reindriften har i reindriftslovens § 21 en rett til nødvendig husvære under utøvelsen av reindrift. En elementlavvo i dette området kan redusere behovet for å måtte kjøre inn til Stallogropa etter reingjeting,

dette reduserer også motorferdsel, men også effektiviteten til reindrifta. Som næringsaktører i området ønsker de å drive så effektivt som mulig.

Hjemmelsgrunnlaget

Tillatelse kan ikke gis etter § 48 når det er en unntaksbestemmelse i verneforskrifta. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til anlegg og tiltak i reindriftsnæringen.

Det at det her finnes en spesifisert unntaksbestemmelse betyr ikke at alle søknader innfor den bestemmelsen skal medføre et ja.

Friluftslivverdier

Fra Bjøllvasstua og østover til Saltdalen er det etablert en T-merka tursti ned til Tretnes. Ved Litlstuvatnet deler denne stien seg i to og ei arm går ned til Russånes (Telegrafløypa).

Ved Hessihompvatnet er det ei hytte som eies og driftes av Saltdal Jeger- og Fiskerforening. Hessihompvatnet brukes mye til fritidsfiske, og hytten er populær under de første ukene av småviltjakta

Denne delen av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (som hele nasjonalparken) har følgelig betydelig verdi som friluftsområde. Bygging av et husvære på en odde ved et mye brukt fiskevann vil føre til en privatisering av odden, som igjen vil føre til at allmennheten ikke kan benytte den til leirplass og/eller fiskeplass. Det vil være avgjørende for allmennheten bruk av området at inngrepet ikke står slik plassert at folk vil føle seg påtrengende. Inngrepet i seg selv er kanskje ikke så problematisk gitt at folk kan fortsette å bruke området som før. Det vil i så måte tenkes at en elementlavvo ved et populært fiskevann innskrenker folks mulighet til utøvelse av friluftsliv.

En elementlavvo vil gi økt trafikk til og fra vatnet, og spesielt den motoriserte trafikken vil kunne ha sterkt negativ effekt på friluftslivet. Selv om det kanskje bare vil bli aktuelt på vinterstid. Det er også uklart hvor vidt et nytt bygg vil resultere i ønsker om barmarkstraseer til og fra hytta, men slitasje og kjørespor etter ATV-kjøring vil kunne ha særdeles negative konsekvenser for friluftslivet.

Dersom lavvoen blir oppført på foreslått lokalitet (i nær tilknytning til JFF-hytta) vil man unngå en privatiserende effekt i forhold til bruken av området

Forholdet til verneverdier

Ved Hessihompvatnet er det i naturbasen registrert et lokalt viktig botanisk område (kalkrike områder i fjellet), men denne lokaliteten berører ikke omsøkte lokalitet for bygging av plankelavvo. Derimot viser berggrunnskart at hele området i og rundt denne naturtypen er kalkrikt, og det er kjent at det er stor artsrikdom rundt vatnet. Helt nord ved Hessihompvatnet, utløpet av Hessihompelva, går berggrunnen over fra kalkrik glimmerskifer til granitt som er kalkfattig, noe som påvirker artsmangfoldet. Spørsmålet om fremtidig ATV-kjøring kan ha stor betydning for hvor vidt vegetasjonen skal tillegges vekt i spørsmålet om bygging av elementlavvo, men det

er helt klart å foretrekke at denne anlegges på granittfjell enn kalkglimmerskifer. Det vil bli slitasje rundt elementlavvoen, og da er det fordelaktig at denne slitasjen konsentreres til områder med lavere artsrikdom enn den foreslåtte lokaliteten.

Det er registreringer av jaktfalk i et område rett øst for omsøkte lokalitet. Fra omsøkte plassering av plankelavvoen er det under 400 m til aktuell hekkelokalitet.

Området her vurderes som en aktuell hekkelokalitet. Jaktfalken oppsøker flere hekkelokaliteter (gamle ravnereir) innen sitt territorie før de går til hekking. Registrerte aktivitet viser at området er en egnet hekkelokalitet, men det er vanskelig å klargjøre hvorfor det aldri har vært vellykket hekking ved Hessihompvatnet. Muligens representerer pågående aktivitet (privat hytte + foreninghytte) for stor forstyrrelse for jaktfalken, eller at næringsgrunnlaget (svak rypebestand) er for lite til at jaktfalken kan gjennomføre egglegging og hekking.

Jaktfalken er en sjelden rovfugl som er etterstrebet av utenlandske falkonerer/egg røvere og den har de senere år vært også vært rammet av de svake rypebestandene (mangel på næring). I 2017 ble det registrert 2 par jaktfalk med vellykket hekking innen «Verneområdene på Saltfjellet».

Jaktfalken er på siste utgave av den norske Rødlista klassifisert som n NT (nært trua). Dette betyr at arten kan gå over til en av de alvorligere klassifiseringene dersom de negative faktorene ikke endres.

Ved utvidet aktivitet (bruk av elementlavvoen) kan området bli ytterligere uegnet som hekkelokalitet for jaktfalk

Lovlig motorisert ferdsel i området består av snøskuter i forbindelse med utøvelse av reindrift i området.

Nasjonalparkstyrets sekretariat har ikke (tidligere) fått forståelse for at lokaliseringa måtte knyttes til den aktuelle odden. I den opprinnelige søknaden henvises det til «området», når det vises til hvorfor det er ønskelig med husvære ved Hessihompvatnet. Det er først i brev av 22. august at Kuhmunen redegjør for lokaliseringa ute på odden. Her skriver han: «*Når man søker om en gjeter lavvo, er plasseringen nøye vurdert over flere år, og det er mange faktorer som spiller inn*». Disse vurderingene kommer ikke frem av søknad, heller ikke når det ble innhentet utdypet søknad etter at det ble lagt frem klage i saken. Fremdeles står begrunnelsen for den omsøkte plasseringa vagt.

Sekretariatet har derfor valgt å foreslå alternativ lokalitet ca. 1 km fra plasseringa som er omsøkt. Denne plasseringa vurderes ikke å være problematisk hverken i forhold til omfanget og økt konsentrasjon av snøskuterkjøring eller i forhold til sikkerhet for reindriftsutøver. Når det gjelder påstandene om mobiltelefondekning ble Fjelltjenseten i Nordland ved Tore Veisetaunet forespurt om dette. Han melder følgende tilbake: «*Mobildekning har man ved stor stein ca 100 m rett øst for Hessihomphytta. (Mest sms dekning her, men har blitt bedre de siste årene). På "Klumpen" (fjellknausen like ved hytta) er det full 4G dekning. Jeg mener dekningen er dårligere på neset der gammen er tenkt plassert. Her må man enten på kanten og se ned mot Haron, eller gå på Hessihompfjellet for å få ringedekning*».

Dersom den nye plasseringen blir vedtatt, vil også vegetasjon og landskapet skånes, i tillegg til at man unngår at lavvoen blir til hinder for allmennhetens bruk av vatnet, som vurdert under «friluftsverdier». Sett ut fra landskapspåvirkninger vil den mest uheldige plasseringen av et teknisk inngrep være ute på en odde på et vatn. Det vil være de mest eksponerte plasseringene i fjellet. Nasjonalparkstyret kan likevel gå for opprinnelig plassering, da alternativ plassering er vurdert har man sett på innholdet i klagen fra Fylkesmannen i Nordland, og gjort en nøyere vurdering av plasseringa.

Kuhmunen er kritisk til at tidligere inngrep i nasjonalparken nå skal være førende i forhold til reindrifta. Jeger og fisk har ikke tatt reindriftshensyn ved plassering av hytta. Til dette er å bemerke at Jeger- og fisk hytta er en av de gamle telegrafstuene langs tegegraflinja over fjellet og den er ikke ei nybygd hytte etter at nasjonalparken ble etablert.

Innen nasjonalparkforvaltningen, som all annen verneområdeforvaltning, er det et etablert prinsipp at man så langt som mulig skal forsøke å samle inngrep.

Presedens:

Nasjonalparkstyrets vedtak inneholdt to punkter som er relevant i forhold til presedens:

- Elementlavoen skal godkjennes i distriktsplanen.
- Elementlavoen er tilknyttet reindrift og dermed dannes ikke presedens.

Nasjonalparkstyret mener at dispensasjonen ikke vil skape presedens, da den er knyttet til reindrift.

Til dette er å bemerke at John Anders Kuhmunen er innehaver av en av de syv sidaenhetene i Saltfjellet reinbeitedistrikt. Dessuten er det også store beiteinteresser for sau innen deler av «Verneområdene på Saltfjellet».

Det er syv siidaandeler i Saltfjellet reinbeitedistrikt, to i Balvatn, tre i Duokta og to i Hestmannen-Strandtinden RBD. Det kan tenkes at flere siidaer ønsker å få anlagt slike elementlavvoer i strategiske områder også andre plasser i Saltfjellet-Svartisen, og i de øvrige verneområdene Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter. Derfor vil det kunne skape presedens innad i reindriftnæringa.

Naturmangfoldlovens §8-12:

Det foreligger for lite kunnskap om hvordan en elementlavvo ved Hessihompvatnet vil påvirke bruken av området som helhet. Dersom det skal gis tillatelse bør styret vurdere alternative plasseringer jfr. føre-var-prinsippet. Det vil si finne en plassering hvor skaden på verneverdiene vurderes å bli mindre. I dette forslaget vil elementlavvoen ha negativ virkning på allmennhetens mulighet til naturopplevelse i området, vegetasjon og jaktfalk.

Konklusjon

Omsøkte elementlavvo tillates oppført ved Hessihompvatnet, men ikke eksakt på omsøkte lokalitet. Elementlavvoen skal plasseres ca. 0,8 km vest for omsøkte plassering; vest for JFF hytta som allerede finnes ved vatnet.

Dette skåner biologisk mangfold verdiene (fugl og botanikk) i området og redusere konflikt i forhold til allmennhetens bruk av området til friluftsliv.

Man får her samla inngrepene i området, noe som er et viktig prinsipp innen nasjonalparkforvaltningen.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet ved Marit Doseth	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland			
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitediv/ Per Ole Oskal	Lønsdal	8255	RØKLAND
Statskog	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fjelltj. ved Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fjelltj. ved Stein Johannessen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Fjelltj. ved Kistian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Verneforskrift for Saltfjell-Svartisen nasjonalpark

Naturmangfoldloven

Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter. Veileder M106-2014. Miljødirektoratet

Vedlegg

Kart over Hessihompvatnet som viser omsøkte og innvilga lokalitet

